

Entered as Second Class
NO. 43. — ST. 43.

NOV. 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925
CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, NOVEMBER 7 — SREDA, 7. NOVEMBRA, 1945

VOLUME XXI.—LETNIK XXI.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

ZNIZANJE DAVKOV
Zvezni kongres je sprejel postavu, potom katere bodo v letu 1946 federalni davki znižani za skoro šest tisoč milijonov dolarjev. Znižanja za posamezne davkoplačevalce bodo znašala \$2, 644,000,000, za industrijo in korporacije pa \$3,136,000,000. Odpravljen bo tudi poseben davek na avtomobile. Okrog 12 milijonov posameznikov, z nizkimi dohodki, ki so dosedaj plačevali nekaj dohodninskega davka, bo po novi postavi prostih dohodninskih davkov, drugim pa bodo te vrste davki nekoliko znižani.

VAZNA KONFERENCA
V Washingtonu so se pretekli ponedeljek sešli h konferenci zastopniki delavstva in delodajalcev, ki bodo skušali priti do sporazuma glede plač in drugih plovov, tikačih se delavcev in delodajalcev. Predsednik Truman, ki je to konferenco sklical, je poudaril, da je za gospodarstveni dobrobit dežele nujno potreben pošten sporazum med delom in kapitalom.

DOVOLJ ČEVLJEV
Vojno racioniranje čevljev je bilo dne 30. oktobra ukinjeno. Produkcija čevljev se je od konca vojne naprej tako dvignila, da omejitve glede nakupa obvala niso več potrebne.

NEPRETRGAN POLET
Štiri vojna letala, tipa B-29, so dne 1. novembra v nepretrganem poletu premerila 6,554 milj z japonskega otoka Hokaide v Washington, D. C., v 28 urah. Eno izmed letal je izvršilo polet celo v 27 in pol uri. Polet je bil izvršen brez nepriklj, kljub zelo neugodnemu vremenu.

VELIKA MORNARICA
V poslanski zbornici zveznega kongresa je bila soglasno sprejeta resolucija, ki predvideva za Zedinjene države največje vojno mornarico na svetu. Mornarica naj ima 6,084 vojnih in pomožnih ladij, 12,000 letal. Ladje se razdelijo na 18 velikih vojnih ladij, 34 velikih in 49 lahkih križark, 368 rušilk, 300 pomožnih rušilk, 37 večjih in manjših matičnih ladij za letala, 79 pomožnih matičnih ladij in 199 podmornic. Sedanja vojna mornarica je mnogo večja kot je goori predvidevana, pa se bo zmanjšala s penzioniranjem starih in močno poškodovanih ladij.

VOJNA ODŠKODNINA
Rusija je prvotno zahtevala, da Italija plača 600 milijonov dolarjev vojne odškodnine Rusiji in balkanskim državam. Amerika in Anglija sta zahtevali odškodnino, in zdaj je baie Rusija znižala zahtevo na 300 milijonov dolarjev, pod pogojem, da Amerika in Anglija ne bosta zase zahtevali nikake odškodnine. Od tistih 300 milijonov dolarjev naj bi dobila Rusija 100 milijonov v delno pokritje škode, ki so jo italijanske divizije povzročile v južni Rusiji, 200 milijonov dolarjev pa naj bi dobile Jugoslavija, Grčija in Albanija.

JAPONSKA MORNARICA
Večina japonske vojne mornarice počiva na dnu morja, ostale ladje pa bodo deloma potopljene, deloma pa v enakih delih razdeljene med Zedinjene države, Rusijo, Anglijo in Kitajsko. Uničene bodo: ena velika vojna ladja, štiri matične ladje (Dalje na 5. str.)

ENAKO
Po konferenci zunanjih ministrov peterih velesil, ki se je pred tedni vršila v Londonu in ki je bila odgojena, ne da bi bili zborovalci prišli do sporazuma, je visela v zraku precejšnja napetost med Zedinjenimi državami in Sovjetsko unijo. Rusiji nenaklonjeno časopisje je skušalo to napetost še povečati s poudarjanjem, da je nesporazuma kriva sama ruska trma. Zadnji čas se zdi, je ta napetost odjenjala. Čitali smo, da je naš predsednik Truman poslal generalisimu Stalinu osebno pismo ter da je od istega dobil zelo povoljen odgovor.

Vsebinska enega kot drugega pisma nam seveda ni znana, toda zdi se, da sta si moža odkritosrečno povedala, kar jima je bilo na srcih. To bi se dalo sklepati iz govora našega državnega tajnika Jamesa F. Byrnesa, ki ga je imel na večer 31. oktobra na zborovanju, imenovanem The New York Herald Tribune Forum, v hotelu Waldorf-Astoria v New Yorku.

V svojem govoru je Mr. Byrnes izjavil, da simpatiziramo s Sovjetsko unijo, ki želi stopiti v ožje in bolj prijateljske stike z državami v Srednji in Vzhodni Evropi. To rusko interesno sfero v omenjenem delu Evrope je nekako primerjal s panameriško zvezo, ki obstoja med našo in drugimi republikami ameriškega kontinenta. Kakor želimo mi imeti prijateljske sosedje, tako jih želi imeti tudi Rusija.

Mr. Byrnes je v svojem govoru obsodil tudi cenzuro, ne da bi v zvezi s tem imenoval kako določeno državo. To se lahko razume tako, da je pri tem imel v mislih Rusijo, pa tudi Anglijo, katera slednja ne pusti ameriških reporterjev v Palestino, in ki izvaja izrazito cenzuro v nekaterih krajih južne Evrope.

V naslednjem je navedenih nekaj značilnih izrpkov iz govora državnega tajnika Mr. Byrnesa: "Mi smo pronašli, da sporazum in dobra volja se ne moreta kupiti ali izsiliti; priti morata sama od sebe iz ljudstva. Naučili smo se iz izkušnje, da če hočemo imeti dobre sosedje, moramo sami biti dobri sosedji.

"Mi Američani smo odkrito ponosni na razvoj smernic dobrega sosedstva, ki ima na en način svoj izvor v Monroeovi doktrini. (Omenjena doktrina je določala, da evropske države nimajo pravice se vtikati v zadeve ameriških republik. Op. ured.) Mi gotovo ne moremo in nečemo odrekati drugim narodom, da razvijejo slične smernice.

"Mi nismo nasprotovali, ampak smo simpatizirali, na primer, z naporom Sovjetske unije priti v ožjo in bolj prijateljsko družbo z njenimi sosedami v Srednji in Vzhodni Evropi. Mi se popolnoma zavedamo njenih posebnih varnostnih interesov v omenjenih deželah, in smo priznali te interese v aranžiranju okupacije in kontrole prejšnjih sovražnih dežel.

"Mi upoštevamo odločnost ljudstva Sovjetske unije, da ne bo v omenjenih deželah nikdar trpelo zasledovanja smernic, ki bi bile namenoma naperjene proti varnosti Sovjetske unije in njenemu načinu življenja. In Amerika se ne bo v omenjenih deželah nikdar pridružila nobeni (Dalje na 6. strani)

Vojne sile Zedinjenih držav

Ob zaključku vojne je bilo v vojnih silah Zedinjenih držav nad deset milijonov mladih mož. Od teh jih je bilo tri milijone v mornarici, 2,385,000 pri letalstvu, ostali pa v armadi. Vzelo je nad štiri leta časa, da je bila ta ogromna vojna sila zbrana, organizirana, opremljena in izvežbana, in vzelo bo morda eno leto, predno bo razpuščena.

Seveda, razpuščena ta vojna sila ne bo popolnoma, toda za enkrat se ni določeno, koliko vojaštva bo dežela vzdrževala v mirnem času. O tem bo sklepal zvezni kongres, katerega člani pa si tudi niso še na jasnem glede vse zadeve. Za enkrat se ni nič gotovega, koliko ameriškega vojaštva bo treba za okupacijo Nemčije in Japonske. Potem so razne otoške in druge važne točke, kjer bo treba vzdrževati primarne garnizije.

V glavnem se zdaj odpuščajo domov vojaki z najvišjimi točkami za čas službovanja in aktivnosti na frontah. Iz armade jih je bilo dosedaj odpuščenih nekaj nad milijon, pa bi jih bilo več, ako bi mogla več zmagovati prevozna sredstva in odpremljalna središča, kjer dobe odpuščeni vojaki potrebne dokumente, vozno in plačo. Vojaki, določeni za odpust, so nestrpni, in istotako so nestrpni njihovi sodniki doma z vsakim dnem čakajo za povratek v civilno življenje. Tu in tam so nedvomno vzroki za take zakasnitve pri raznih poveljstvih, toda največji vzrok bo skoro gotovo v ogromnosti naše vojne sile, zbrane v štirih oziroma petih letih.

Iz mornarice je bilo dosedaj odpuščenih 255,000 mož in, po čenši z januarjem jih bo odpuščenih 280,000 na mesec. Mornarica namerava obdržati ali na novo rekrutirati pol milijona mož. Letalska sila bo do 15. marca znižana na 165,000 mož.

Za bodočo stalno vojno silo, kakor velika že bo, sta za enkrat predvideni dve poti. Splošna vojaška dolžnost enega leta ali pa rekrutiranje prostovoljcev. Sedaj so še novačeni mladeniči po obstoječem vojnem zakonu. Skupno s prostovoljci da to kakih 86,000 mož na mesec. Priploča se splošna vojaška dolžnost tudi za mirni čas, za enoletno službovanje, toda je dvomljivo, da bi kongres to priporočilo sprejel. Verjetno je, da bo bodoča ameriška vojna sila v mirnem času spet odvisna od prostovoljcev, kot je bila pred vojno.

ČETRTA REPUBLIKA

V listih se je zadnje čase mnogo poudarjalo, da bo v Franciji vzpostavljena četrta republika, ki bo nadomestila tretjo republiko. Dne 20. oktobra izvoljeni parlament v Franciji bo sestavil novo ustavo, in nove volitve, ki se bodo vršile po določbah nove ustave, se morajo vršiti sedem mesecev po prvih volitvah osvobodjene Francije. Takrat bo rojena četrta republika.

Za boljše razumevanje teh republik, ki si sledijo po številu, je treba pogledati v zgodovino Francije. Prva francoska republika je bila proklamirana v septembru 1792. Živela je za manj kot 12 let, ker v maju 1804 se je slavni francoski vojskovodja Napoleon Bonaparte oklical za francoskega cesarja. (Dalje na 5. str.)

NEMIR PO VSEM SVETU

Druga svetovna vojna je bila končana s porazom Nemčije in Japonske, toda o pravem miru na svetu še ne more biti govora. V Indoneziji in Indokini se domaćini upirajo gospodstvu svojih bivših evropskih gospodarjev, in teče kri. Na Kitajskem se vrši nekaka civilna vojna in tudi tam teče kri. Na Filipinih baie preti civilna vojna in v sami Sveti deželi so nemiri na dnevnem redu.

Tudi na ameriškem kontinentu ni brez vojnega ali revolucionarnega razpoloženja. V republiki Venezueli je bil izvršen prevrat, ki je zahteval precej človeških žrtv. V republiki Argentini je še vedno na krmilu fašistična diktatura in možnost prevrata je v zraku. V največji republiki na ameriškem kontinentu, v Braziliji, je vojaška revolucija prisilila predsednika Vargasa, da je odstopil, in začasno predsedništvo je prevzel vrhovni sodnik Jose Linhares. Ta prevrat je bil k sreči izvršen brez krvoprelitja.

V Evropi se vrši gospodarska revolucija. Laboristična stranka v Angliji, ki je pri zadnjih volitvah prišla na krmilo, je obljubila poddržavljenje nekaterih važnih industrij in finančnih institucij; kako in kdaj jih bo izvedla, še ne vemo. Provizorična vlada v Franciji, katero so zadnje volitve vzdržale, je že podžavila več važnih panog in še več jih obljublja podžaviti. Provizorična vlada v Češkoslovaški je že podžavila vse večje industrije ter finančne in nekatere druge institucije.

V Jugoslaviji, v Bolgariji, na Madžarskem, v Rumuniji in na Poljskem se velika posestva razdeljujejo med delavce, kajžarje in male kmete. Pri tem prihajajo posebno v poštev posestva Nemcev in tistih domačinov, ki so z nemškimi okupatorji sodelovali. Čitali smo dalje, da se tudi v tistem delu Nemčije, ki je v okupaciji Rusov, velika posestva razdeljujejo med male ljudi. To so samo najbolj vidni deli gospodarske revolucije, ki se vrši v Evropi. Kdor je mislil, da bo svet po končani vojni zavozil v stare kolovoze, se je temeljito motil.

Tudi v Zedinjenih državah doživljamo gospodarsko revolucijo, četudi bo najbrž znatno miljejša kot drugod. Številne stavke širom dežele so en znak iste. Več znakov iste bomo morda opazili, ko se vrne večje število vojakov v civilno življenje, posebno, če ne bodo mogli dobiti poštenega zaposlenja. Splošni zaslužki prebivalstva so se znižali, toda cene življenjskih potrebščin se niso. V tem je precej dinamita, posebno če se naši zastopniki v Washingtonu ne bodo dovolj brigali za potrebe tako zvanih malih ljudi.

Tudi v Zedinjenih državah doživljamo gospodarsko revolucijo, četudi bo najbrž znatno miljejša kot drugod. Številne stavke širom dežele so en znak iste. Več znakov iste bomo morda opazili, ko se vrne večje število vojakov v civilno življenje, posebno, če ne bodo mogli dobiti poštenega zaposlenja. Splošni zaslužki prebivalstva so se znižali, toda cene življenjskih potrebščin se niso. V tem je precej dinamita, posebno če se naši zastopniki v Washingtonu ne bodo dovolj brigali za potrebe tako zvanih malih ljudi.

SLOVENSKE VESTI

Martinovo zabavo za večer 10. 10. novembra naznanja društvo št. 170 ABZ v Chicagu, Ill. Vršila se bo v Golenkovihih prostorih na Blue Island Ave.

"Ameriški odbor za jugoslovansko pomoč" v Pittsburghu, Pa., sklicuje velik shod za nedeljo 11. novembra. Vršil se bo v Slovenskem domu na 57. cesti in se bo pričel ob pol osmih zvečer. (Dalje na 2. strani)

Iznajdbe in presenečenja tekem vojne

Zdaj, ko smejo take reči v javnost, slišimo ali čitamo skoro vsak dan o kakem tajnem orožju, ki je pripomoglo zaveznikom k zmagi. Na primer, pred nekaj dnevi smo čitali, da je ob priliki zavezniške invazije Francije šest regimentov Eisenhowerjevih tankov splavalo do obale v posebnih "kadeh" iz tkanine.

Poročano je bilo nedavno, da so nemške samoletne bombe napravile veliko škodo v Angliji, toda od Nemcev pričakovanega učinka niso dosegle, ker jih je neka tajna zavezniška radijska naprava veliko večino uničila nad morjem.

V bojih z Japonci je Američanom zelo mnogo pomagalo dejstvo, da so že zgodaj v vojni uganili oziroma razvozlati sistem japonskih šifriranih poročil. Ta razvozlanja tajnost je bila na ameriški strani tako skrbno čuvana, da Japonci niso niti malo slutili, da Američani čitajo oziroma razumejo njihove depeshe, namenjene le japonskim poveljnikom. Ako bi bili Japonci slutili, da so Američani odkrili ključ njihovih šifriranih poročil, bi bili seveda sistem hitro izpremenili.

Med najbolj značilne zavezniške tajne aktivnosti pa najbrž spada ta zavezniška invazija Afrike v jeseni leta 1942 in produkcija atomske bombe. Invazija, ki je bila izvršena s tisoči ladij in stotisoči vojakov, je zahtevala dolge mesece priprave tako v Ameriki kot v Angliji. Tisoče zavezniških oseb, vojaških in civilnih, je moralo vedeti za to tajnost, ne samo v Ameriki in Angliji, ampak tudi v Afriki, toda nihče ni nič izblebetal. In sovražnikovi špijoni tudi niso mogli ničesar kolikolič določene izvedeti o nameravani zavezniški invaziji, posebno ne glede datuma, časa in načina.

Prav tako skrbno čuvana vojna tajnost so bila raziskovanja in njim sledeča produkcija atomskih bomb, ki so skrčile vojno z Japonsko morda za več mesecev in prihranile Ameriki drago invazijo. Sto in sto znanstvenikov in tehnikov in deset-tisoče delavcev je bilo par let uposlenih za produkcijo tega strahotnega tajnega orožja. Res je bilo to delo razdeljeno na več laboratorijev in tovarn v raznih krajih Zedinjenih držav in Canade in res je le primeroma malo število oseb vedelo, kakšna je svrha njihovega dela, toda kljub temu je značilno, da je bila tajnost očuvana, dokler ni pa (Dalje na 6. strani)

LETALSKA SILA

Poseben odbor, sestojč iz 12 nepristranskih ameriških ekspertov, je nedavno podal svoje poročilo glede učinkov zavezniškega bombardiranja Nemčije. Po večmesečnem raziskovanju je ta odbor prišel do zaključka, da so bile letalske bombe tisto sredstvo, ki je odločilo poraz Nemčije. Odbor ne trdi, da je letalsko bombardiranje samo izvajalo zmago za zaveznike, poudarja pa, da je bil učinek letalskega bombardiranja tolik, da bi se bila nemška fronta zrušila v nekaj mesecih tudi brez zavezniške invazije Nemčije.

Poročilo odbora navaja, da v začetku leta 1945 je začela Nemčija omagovati. Produkcija orožja in municije je silno padla in razkroj je bil z vsakim dnem večji. Nemške armade so bile na (Dalje na 6. strani)

POROČILA OD TAM PREKO

Nadaljni izrpk iz poročil, ki jih Mr. Theodore Andrica, posebni reporter lista Cleveland Pressa, pošilja iz Jugoslavije:

"Problem nemških manjšin v severni Jugoslaviji se zdi, da je rešen za stalno. V Vojvodini, tej severni jugoslovanski provinci, skoro ni več Nemcev. "Bačka Schwaben," kakor so Nemci tu imenovani, so zbežali z umikajočimi se nemškimi armadami. Nekateri so v delavskih koncentracijskih taboriščih. Predvojno število Nemcev v Vojvodini je bilo okrog 200,000, in od teh jih je tu ostalo morda 10,000; in to so po večini stari možje in žene in nekaj otrok.

"O tem sem se poučil v enodnevni turi, ko sem posetil mesto Novi Sad in okoliške vasi. Aleksander Sević, predsednik Ljudske provizorične zbornice v Vojvodini, nam je povedal zgodbo vovodinskih Nemcev, ko smo sedeli v njegovem uradu. Poslopije, ki je bilo zgrajeno tik pred vojno, je morda eno najmodernejših v Jugoslaviji. Izraza dejstva, da je Vojvodina najbogatejša žitnica Jugoslavije.

"Aleksander Sević je povedal, da kljub temu, da so bili Nemci v Vojvodini najpremožnejši državljani ter so v kulturnem in političnem oziru uživali mnogo večje prednosti kot bi jim šle po številu, so se obrnili proti Jugoslaviji, ko so naciji napadli in okupirali deželo. Postali so fanačični člani tako zvanih 'Kulturni Bundov,' in, ko je bila dežela pod nemško okupacijo, so se odpovedali jugoslovanskemu državljanstvu v zameno za nemško državljanstvo. Ti Svabi so tvorili glavni del nemške divizije Princa Evgena, ki se je 'proslavila' s svojimi grozovitostmi nad jugoslovanskim ljudstvom. V vsej knjigi nacijskih nečloveških trpinčenj, ni niti enega, ki ga bi ne bili ti jugoslovanski Nemci izvajali nad prebivalstvom, ki ni bilo nemško ali madžarsko.

"Ko je končno prišla osvoboditev, so ti Svabi po večini vzeli svoje družine in pobegnili v Nemčijo. S seboj so vzeli vse premočno blago in pustili svoje hiše v Vojvodini prazne. K sreči so bila njihova polja že prej obsejana, kar je zelo prav prišlo jugoslovanskemu prebivalstvu. Bivše nemške hiše zdaj čakajo tisoče kolonistov iz revnejših in bolj opustošenih delov Jugoslavije. Okrog dva tisoč teh kolonistov je že prišlo. Pričakuje se nadaljnih 40,000 ali več družin iz Bosne, Hercegovine, Dalmacije, Hrvatske in revnejših delov Srbije.

"Vsaka družina bo dobila zemljišče do največ 80 akrov in bo plačala zanj v dvajsetletnih zelo lahkih obrokih. Vsega ozemlja za kolonizacijo v Vojvodini je 1,425,000 akrov. Od tega je bilo 425,000 akrov odvzeto posestnikom, ki so lastovali nad 80 akrov obsegajoča zemljišča, milijon akrov pa je obsegala bivša nemška last."

"Po večdnevem čakanju v Beogradu za pravo vreme, sem zapustil glavno mesto maršala Tita (28. septembra) v britiškem letalu, ki vrši diplomatsko letalsko službo med Beogradom in Zagrebom. Ustavili smo se v Zemunik, blizu dalmatinskega mesta Zadra, potem v Ljubljani, kjer je bila oddana diplomatska vreča za britiškega konzula, in (Dalje na 5. strani)

Vsak po svoje

Iz Slovenije so polagoma pričela prihajati pisma, ki jih mnogi prejemniki dajo v priobčitev slovenskim časopisom v Ameriki. To je pametno, ker na ta način izvedo o usodi svojih rodnih vasi tudi tisti rojaki, ki nimajo tam več svojcev, da bi jim poročali. Na ta način tudi ameriški Slovenci na splošno izvedo iz teh najbolj zanesljivih virov, iz pisem, ki so jih napisali in podpisali prizadeti rojaki sami, vso strašno tragedijo, skozi katero je moral iti naš narod v starem kraju tekom zadnjih štirih let. Skoro vsa ta pisma so s solzami poškropljeni 'drobci' te velike tragedije, ki so jo nad našim narodom zakrivali pobesneli Italijani in Nemci in domači izdajalci, kateri so jim služili ter jim prisegali zvestobo zaradi svojih lastnih osebnih koristi. K vsebini teh pisem ni treba nikakega komentarja. Kdor jih čita, si lahko sodbo sam napravi.

Stari Rimljani so imeli razne bogove in boginje. Nekateri njihovi bogovi so bili oženjeni in in nekatere boginje so bile omožene. Značilno pa je, da boginja Minerva ni bila nikdar omožena. Minerva je bila boginja znanosti in modrosti.

V kolonijah Nizozemske in Francije v Pacifiku se domačini borijo za osvoboditev izpod evropskih valpetov. Ker niti Nizozemci niti Francozi nimajo tam kaj prida vojaštva, skušajo Angleži s svojim vojaštvom zatreti upor domačinov in rešiti kolonije za njihove stare evropske izkoriščevalce. Pa so v Washingtonu izvedeli, da Angleži pri tem rabijo tudi orožje, ki jim ga je bila dala Amerika po "lend-lease." To je nerodno. Zato je bil iz Washingtona izdan poziv, da naj se z dotičnega orožja odstranijo vse ameriške oznake. Tisto orožje je bilo namenjeno za likvidiranje Japoncev, ne pa za zatiranje ljudstev, ki nam niso ničesar prizadela in ki se samo skušajo osvoboditi evropskega imperializma. S tem so nas laboristi Angleži vsaj indirektno potegnili v grdo zadrego.

V Argentini, kjer je že par let na krmilu izrazito fašistična klika, so nedavno imeli revolucijo, ki so jo izvedli generali in admirali natančno po načrtu. To se pravi, da je ostalo vse po starem. Ljudstvo je ostalo brez besede in o kakih volitvah ni govora. To je znano ne samo v Zedinjenih državah, ampak po vsem svetu. Pri tem je vredno upoštevati dejstvo, da je Argentina naša sestrška ameriška republika in ne naka država na Balkanu.

Na Japonskem izvaja general MacArthur različne reforme, in vsaj nekatere se zdijo demokratične. Razpust vojaških in policijskih organizacij, splošna in enaka volilna pravica za moške in ženske, svoboda govora in tiska, pravica organiziranja političnih strank in delavskih unij, zaplenba velikih financ, likvidiranje velikih korporacij in kartelov itd. Kako uspešen je general MacArthur s temi reformami, posebno z likvidacijo japonskega kapitalizma, ne vemo natančno, toda nedvomno ima v tem oziru bolj proste roke, kot jih imajo ameriške okupacijske oblasti v Nemčiji. Na (Dalje na 2. strani)

NOVA DOBA

GLASILO AMERIŠKE BRATSKO ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XXI. 104 NO. 43

Sezonske aktivnosti

November je mesec, ko so aktivnosti na prostem do znatne mere zaključene. Vreme postane hladno ali deževno ali oboje in narava se pripravlja k zimskemu počitku. Ljudje, ki ne morejo zime prespati, kot razna nižja bitja, se morajo z različnimi pripomočki pripraviti, da ostanejo aktivni tudi pozimi, tako z ozirom na vsakdanje življenjske potrebe kot z ozirom na družabno življenje. Prav za prav so nam družabne aktivnosti pozimi bolj potrebne kot poleti.

V mesecu novembru bodo društva Ameriške bratske zveze delala načrte, kako privabiti kar največ članstva na glavne ali letne seje v decembru. Vsak dober član ve, kako važno je, da se letnih sej v decembru, ko se volijo odbori za prihodnje leto in ko se delajo načrti za društvene aktivnosti v bodočnosti, udeleži kar največ članov. Kako člane privabiti na decemberske seje, je problem vsakega krajevnega društva posebej. Razmere tudi v tem oziru niso povsod enake. Mnoga društva aranžirajo svoje letne seje tako, da jim lahko sledi večja ali manjša družabna zabava. Nekatera društva se v to svrhu poslužijo kakega drugega sistema. Vsekakor, kar se sklence ali določi z ozirom na letne seje, se mora zaključiti na sejah meseca novembra.

V mesecu decembru nekatera naša aktivna društva prirejajo božičnice za člane svojih mladinskih oddelkov. To je dober način, da se mladino zainteresira za njeno društvo in organizacijo. Da so člani našega mladinskega oddelka najvažnejši rezervoar, iz katerega dobiva prtok naš odrasli oddelk, o tem ne more biti dandanes nikakega dvoma.

V zvezi z letnimi sejami v decembru bodo morda nekatera naša društva priredila tudi kake dobrodošlice svojim članom, ki se bodo do takrat vrnili iz vojaške službe, da jih bratsko pozdravijo v svoji sredi in jih ponovno zainteresirajo za društveno življenje. Vse tako pa je treba določiti in zaključiti že na sejah meseca novembra. Seje meseca novembra so torej v nekaterih ozirih prav tako važne kot letne seje v decembru.

Naši člani, ki so služili v vojnih silah Zedinjenih držav, se polagoma vračajo domov. Vsak dan prihajajo in prihajali bodo še dolgo. Ako so bili taki člani pred vstopom v vojaško službo zavarovani v bolnišnem, odškodninskem in dobrodelnem skladu, morejo tako zavarovanje obnoviti brez zdravniške preiskave, ako se prijavijo pred potekom 30 dni po odpustu. Deležni postanejo tudi vseh kreditov v dotičnih skladih, kot bi bili ves čas plačevali vanje. Ako pa s prijavo odlašajo nad tri mesece, morejo biti sprejeti za omenjena zavarovanja le kot novi člani. To pomeni zanje izgubo prejšnjih kreditov. Dolžnost društvenih uradnikov in drugih članov je, da odpuščene člane-vojake na omenjene določbe opozorijo.

Mesec november je predzadnji mesec naše kampanje vpisovanja članov v mladinski oddelk. Samo v novembru in decembru bodo še nakazane nagrade v gotovini štirim najbolj uspešnim društvom. Samo november in december še imamo, da izvedemo našo kampanjo tako uspešno, da bomo res lahko ponosni nanjo. In v mesecih novembru in decembru se bo odločilo, katera tri društva bodo odnesla tri zaključne vsekampanjske nagrade in se s tem izkazala kot tri najbolj aktivna društva Ameriške bratske zveze. Se so dane prilike vsem društvom, toda čas postaja kratek.

VSAKO PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Japonskem namreč ni bilo investiranega niti ameriškega niti angleškega niti francoskega kapitala.

Sila ni mila, toda včasih je potrebna in koristna tistemu, ki se upira. V Nemčiji in na Japonskem zavezniki okupacijske oblasti uvažajo neko demokracijo, četudi bolj v lastnem interesu kot iz ljubezni do domačega prebivalstva. Ko bodo domačini videli dobre strani vsiljene novotarje, se je bodo oprijeli, in to bo dobro zanje. Saj je bilo nekoč marsikje tudi potrebno prisiliti ljudi, da so dali cepiti otroke proti kozam ali davici. In

pred stoletji so oblasti v nekaterih evropskih državah s postavami prisilile prebivalce, da so začeli gojiti in uživati krompir, ki so ga nevedni ljudje smatrali za strupenec. Danes pa je znano, da je krompir najbolj važno živilo evropskega prebivalstva.

V Springfieldu, Ohio, se je bil 22-letni Willie Martin odločil za pot v večna lovišča, pa se je v to svrhu napil mešanice jodina, terpentina, podganjega strupa, voščila za čevlje in vina. Vsi ti napori pa so ga spravili samo v bolnišnico. Fant je imel trdno voljo, pa še trdnjši želodec.

Janko N. Rogelj, predsednik ABZ:

Sedem-mesečni uspehi mladinske kampanje

V sedmih mesecih smo v mladinski kampanji izplačali 29 nagrad, in to 16 društvom. Nagrade so dobila sledeča društva: Stevilke 1, 13, 18, 26, 28, 37, 40, 66, 70, 120, 131, 134, 168, 182, 190 in 202. Častno priznanje pa je dobilo društvo št. 77 v Greensburg, Pa., ki je zapisalo 11 novih mladinskih članov v mesecu aprilu.

Koliko članov smo dobili od društev, katera so navedena v prvem odstavku. V sedmih mesecih so ta društva prispevala 427 novih mladinskih članov. V mesecu marcu 45, v aprilu 100, v maju 93, v juniju 70, v juliju 48, avgustu 32 in v septembru 39 članov.

Kako so bile nagrade razdeljene med društva? Odgovor: Štiri društva so dobila po tri nagrade in pet društev je dobilo po dve nagradi, a sedem društev je dobilo po eno nagrado.

Naselbina Rock Springs, Wyo., kjer so tri društva, štev. 18, 134 in 202, je dobila sedem nagrad, tri prve in štiri druge, in s tem pridobila 144 novih mladinskih članov.

V Pittsburghu sta dve društvi, št. 26 in 182, vzeli štiri nagrade, dve prvi, eno drugo in eno četrto, zakar je bilo vpisanih 69 članov. V Great Falls-u, Mont., imamo društvo 131, ki je prejelo dve nagradi, prvo in tretjo, zapisalo 53 članov.

V Chicagu je bilo aktivno samo društvo št. 70, ki je pridobilo tri nagrade, eno tretjo in dve četrte. Rezultat 34 članov.

Na Ely-u sta dve društvi, št. 1 in 120, dosegli štiri nagrade, tri tretje in eno četrto, in vpisali 28 članov.

Društvo št. 168, Helper, Utah ima dve nagradi, tretjo in četrto, pridobilo 27 članov.

V naselbini Butte, Mont., je društvo 190 vzelo dve nagradi, drugo in četrto, uspeh 20 novih članov.

V Clevelandu je bilo aktivno samo društvo št. 37, ki si je priborilo prvo nagrado in pripisalo Zvezi 16 novih članov.

Mesto Kemmerer, Wyo., nam je poznano po svojih aktivnostih v preteklosti, tam je društvo št. 28 sprejelo četrto nagrado ter dalo Zvezi 12 novih članov.

Številka 66 v Jolietu, Ill., je vzela tretjo nagrado in pridobila devet novih članov.

Naselbina Baggage, Pa., kjer je društvo št. 13, je vzela četrto nagrado z osmimi člani, ki so bili zapisani v mladinski oddelk.

V Claridgo, Pa., kjer imamo društvo št. 40, so pridobili drugo nagrado, zakar so vpisali osem novih članov.

Tak je naš sedem-mesečni uspeh, katerega je prispevala pičla desetica naših zveznih društev.

Kje so druga društva? Zadnje poročilo iz glavnega urada pravi, da imamo 68 društev pri Ameriški bratski zvezi, ki niso vpisala niti enega člana. To nikakor ni častno za društvo in društvene uradnike, kakor tudi ne za ostale društevne.

Vsa čast gre društvom v Rock Springsu, Wyo., kjer se je vršila naša zadnja konvencija. Ta naselbina ni pozabila dane obljube, katero je dala ob času konvencije. Kakor nam ostane v nepozabljenem spominu naklonjena gostoljubnost za časa konvencije, tako se bomo spominjali tudi njih hvaležnosti, katero izkazujejo nam ABZ po konvenciji. Vse priznanje gre tako zavednim bratom in sestram v Wyomingu.

Kampanja za pridobivanje članov v mladinski oddelk še ni končana. Še je čas. Največje tekmovanje se mora razviti v novembru in posebno še v decembru, ko bodo oddane mesečne in končne nagrade.

Katero društvo bo dobilo končno prvo nagrado v mesecu decembru? Katero bo drugo in tretje? Zadnje tri nagrade so po \$75, \$50 in \$25. Tekmovala bodo najbrže mesta: Rock Springs, Pittsburgh in Great Falls. Vse možnosti obstojajo z ozirom na sedanje stanje. Morebiti se bo oglasilo še kako drugo mesto. Vse to je še tajnost. Mogoče pa je še vse v novembru in decembru, če so društva pripravljena za delo.

Prilika v tej kampanji je bila enaka—za mala in velika društva. V mesecu septembru je dobilo prvo nagrado društvo, ki je vpisalo samo 12 novih mladinskih članov. V mesecu avgustu je dobilo četrto nagrado društvo, ki je vpisalo tri nove člane.

Kdo mi more trditi, da ni imelo naše najmanjše društvo isto priliko, kakor največje društvo pri ZVEZI.

To sem vam jasno zapisal v mojem prvem članku, katerega sem napisal za sedanjo kampanjo. V zadnjih sedmih mesecih nisem čital niti enega dopisa v Novi Dobi, ki bi navajal ovire in poteškoče za mala društva v tej kampanji. To je svobodna in odprta kampanja za vsa društva; menda enake kampanje ni imela še nobena bratska organizacija med nami v Ameriki.

Društveni uradniki in uradnice, ali boste dopustili, da vaše društvo ne bo pridobilo niti enega člana v tej kampanji, ki bo trajala deset mesecev. Rešite čast vašega društva, prosim vas! Še je čas do 1. januarja 1946.

V Češkoslovaški bodo poddržane finančne institucije in nad 25 raznih večjih industrij. Ta velika reforma je bila v velikih ameriških dnevnikih priobčena na prostoru enega palca. Češkoslovaška bo v bodoče pozabljena v velikih publikacijah Amerike, ali pa bo omenjena kot grešnica Magdalena, ker je zagrešila največji greh proti kapitalizmu. Odločila se je upravljati važne finančne in industrijske institucije v interesu vsega prebivalstva, mesto v interesu nekaterih izvoljencev. V kapitalističnem katekizmu pa je to naglavni greh.

V tožbi za ločitev je Mrs. Alister Archibald v Detroitu povedala sodniku, da je njen mož imel šest let pripravljen in s potrebnimi naložen ročni kovčeg. Končno, po šestih letih, je izginil kovčeg z možem vred. To je bila počasna jeza, ki se je dolgo kuhala in se končno izkühlala.

Naši vojaki ne bodo nikoli pozabili vojaške hrane, s katero so se morali preživljati na raznih frontah. Dotična živila so sicer vsebovala vse potrebne vitamine za vzdrževanje eksistence, toda okus je bil navadno pod psom. Mi civilisti pri najstrožjem racioniranju nismo bili navezani na take neokusne delikatese. Tega se je zavedala šestorica odpuščenih vojakov v Jersey Cityu, ko je povabila na večerjo vse osebe svojega "draft boarda." Servirali so jim samo tista osvojevala zasilna vojaška živila. Kakšen užitek so imeli cenjeni gostje, poročilo ne pove, toda ni dvoma, da so ga imeli veterani. Maščevanje je sladko.

Vaš poročevalec mora vsaj površno pregledati šest dnevnikov na dan. Vmes prihajajo še tedniki in revije. Naknadno k temu prihajajo iz znanih in neznanjih virov brošure, pisma in pamfleti, vsebujoči propagando in reklamo vseh močočih vrst,

od politične, verske, padarske in preroške, do atomske, žajfine in čudodelne. Kaj vse papir prenese! Človek bi moral imeti vsaj 24 ur prostega časa na dan, da bi vse tisto prečital. Ker ga ni, se debeli uredniški koš.

Ameriški general Joe Stilwell je ameriške vojake opisal sledeče: "To je posebna vrsta Američanov, ki je obljudevala Severno Afriko, Francijo, Italijo, Nemčijo, Guadalcanal, Saipan, Okinawo, Luzon, Burmo, Kitajsko, Icelandijo, Indijo, Korejo, Japonsko in druge kraje od leta 1941 do 1945,—ki vzorno preklinjajo, imajo radi lepa dekleta, steake, mleko, pivo, čokolado in živahno godbo in so vsi neumni za neki kraj, ki se imenuje Amerika,—sovražijo Nemce, Japonce, vojaško zasilno menažo in tiste, ki so se znali izmuzniti vojaški službi."

Stari Rimljani so imeli v sedanjih Rumuniji močno kolonijo. Današnji Rumunci so potomci tistih rimljanskih vojakov in civilnih priseljencev in domačega prebivalstva, ki je bilo po večini slovansko. Tako je prišlo, da je tudi rumunski jezik mešanica slovanskega in romanskega jezika. Znani ruski pisatelj, Ilija Ehrenburg, se je v nedavnem opisu sedanjih razmer v Rumuniji mimogrede dotaknil tudi tega, in pripomnil, da je značilno, da je v rumunskem jeziku izraz za kruh vzet iz romanskega, izraz za ljubezen pa iz slovanskega jezika. Z drugimi besedami bi se to povedalo, da so stari Rimljani imeli izraz za potrebe želodca, niso pa imeli izraza za potrebe srca. Kakor zdaj, pa je bilo slovansko srce živo in gorlo še pred tisočletji. In mi upamo, da bomo ameriški Slovani prispevali nekaj tega srčnega bogastva tudi Ameriki, kjer nas je najmanj 15 milijonov. Saj Amerika je vredna tega, in mi jo ljubimo zares.

Človeštvo težijo milijoni neprilik, nespornostim in betenosti vseh vrst. Vsi dobro misleči ljudje bi radi te nevšečnosti odpravili, toda ne vedo kako. Za milijone fizičnih in duševnih boleznih bi bilo treba milijone lekovi. Tako gre z ozdravljenjem človeškega rodu le počasi, in nepoizvedljivi ljudje se zgrinjajo okoli samopostavljenih padarjev, ki imajo v eni piluli lek za vse nepravilne, človeštva. Tako, na primer, pravijo, da če bi vsi ljudje pili mleko namesto piva, vina in žganja; če bi zjutraj jedli oranže, opoldne špinačo in večer surovo korenje; če bi se vsako jutro kopali v mrzli vodi; če bi nosili čevlje z nizkimi petami in pod vratom odprte srajce; če bi spali pri odprtih oknih; če bi vsak dan pet milj hodili brez ozira na vreme in morebitni revmatizem; če bi vsi ljudje imeli eno vero, en jezik in eno politično prepričanje; če bi se vsi ljudje odpovedali opojnim piščam, tobaku in kletvinam,—bi bile vse nepravilne človeštva odpravljene. Mi pa ostajamo, kakor smo b'li. Paradiža na svetu še ne bo kmalu.

Na nobeni društveni seji, na nobeni konvenciji in na nobeni mednarodni konferenci ne more biti ustrezno vsem, ker ima pač vsak svoje potrebe in ideje. Stara prislovica, da se Bog ne more vsem ljudem ustreči, je resnična; in, če bi jim ustregel, bi bila zmeda še mnogo večja kot je sedaj. Na primer, en farmer bi prosil Boga, da mu pošlje dež za boljši pridelek špinače, njegov sosed pa bi želel imeti sončno vreme za sušenje sena. V velikih mestih, kjer so ljudje bolj gosto naseljeni, bi bilo treba vreme še bolj na drobno razpršiti. Na primer, v enem mestnem bloku bi prebivalci želeli sonce, v drugem dež, v tretjem točo, v četrtem sneg itd. In mi, plebejci brez vpliva pri vremenih bogovih, ki bi nas posli no-

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank J. Kress 218—57th St., Pittsburgh, Pa.
2. podpredsednik: Anton Krapenc 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3. podpredsednik: Mary Kershnik 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4. podpredsednik: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5. podpredsednik: Cyril Rovansk 452 E. 149 St., Cleveland 10, Ohio
6. podpredsednik: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbašnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomšich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa Ely, Minnesota
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: John Kums 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4. nadzornik: John Tomazic 1763 E. 36th St., Lorain, Ohio

FINANČNI ODBOR:

Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Louis Champa Ely, Minnesota
Frank J. Kress 217—57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Anton Zbašnik, tajnik AFU Building, Ely, Minnesota

ODSEK ZA PRAVILA:

Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Anton Zbašnik, tajnik AFU Building, Ely, Minnesota

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnica: Rose Svetich Ely, Minnesota
2. porotnik: Anton Erzen R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3. porotnica: Mary Balint Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.
4. porotnica: Fannie Jenko 1118 Clark St., Rock Springs, Wyo.

Lestvica nagrad, ki jih plačuje

Ameriška bratska zveza

OD 1. JUNIJA 1945 NAPREJ

Za nove odrasle člane

NAČRT "D"	NAČRTA "E" IN "F"
Za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 1.50	Za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00
Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 2.50	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00
Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 5.00	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00
Za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 7.50	Za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 9.00
Za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 10.00	Za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00
Za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 15.00	Za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00
Za \$ 5,000.00 zavarovalnine \$ 25.00	Za \$ 5,000.00 zavarovalnine \$ 30.00

Za nove mladinske člane

NAČRT "JA"	NAČRT "JB"
Za vsakega člana načrta "JA" \$1.00	Za vsakega člana načrta "JB" \$3.00
NAČRT "JC"	NAČRT "JD"
Za \$ 500.00 zavarovalnine \$3.00	Za \$ 250.00 zavarovalnine \$1.50
Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$5.00	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$3.00
	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$5.00

Nagrade za nove mladinske ali odrasle člane so plačljive potem, ko je novi član uplačal šest mesečnih asesmentov in se imajo izročiti članu, ki je novega člana pridobil.

sili v območju teh blokov, bi morali istočasno nositi težke površnike, galoše in dežne plašče, slamnike, rokavice, marele in parazole. Tako je bolje, da ostane pri starem in se ne ustreže vsem in vsakemu. A. J. T.

SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Petintridesletnico bo obhajala v nedeljo 11. novembra Slovenska dobrodelna zveza v Clevelandu, Ohio, bratska podporni organizacija, katere sedež je v Clevelandu in katere poslovanje je omejeno na državo Ohio. Proslava z obširnimi programom se bo vršila v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. v nedeljo popoldne. Uredniški štab Nove Dobe, glasila Ameriške bratske zveze, izreka bratski organizaciji SDZ čestitke k njenemu 35-letnemu jubileju.

Veliko skupno prireditev nanašajo združene podružnice SANS v Chicagu, Ill., za nedeljo 18. novembra.

Postojanka št. 50 SANS v Denverju, Colo., priredi v nedeljo 25. novembra veliko veselico v tamkajšnjem Slovenskem narodnem domu. Pričetek je določen za 8. uro zvečer.

Pri društvu št. 132 ABZ v Euclidu, Ohio, je umrl dolgoletni član Matija Oražem, star 69 let. Zapušča soprogo in več otrok.

Po dolgem času sta se v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu vršili dve lepi kulturni prireditvi. V nedeljo 28. oktobra je dramsko društvo "Ivan Cankar" vprizorilo zabavno igro "O, ta vražja vdova." Vprizoritev je bila sijajna in udeležba tudi.—V nedeljo 4. novembra pa je podala zelo lep koncert "Glasbena Matica." Tu-

di to prireditve je občinstvo mnogoštevilno posetilo.

Najnovejša knjiga, ki jo je napisal naš ameriško-slovenski pisatelj Louis Adamič, je bila dana te dni na trg. Imenuje se: "A Nation of Nations" (Narod narodov) in je izšla v založbi Harper & Brothers. Knjiga vsebuje velik del zgodovine Amerike, ki je v običajnih zgodovinskih knjigah namenoma ali nenamena izpuščena. Iz običajnih zgodovinskih knjig dobi čitatelj vtis, da je naša republika anglosaksonska in protestantska dežela, kar pa je samo deloma resnično. Adamičeva knjiga dokazuje z dobrimi podatki, da se je ameriško ljudstvo razvijalo in se razvijalo ne samo iz priseljencev Anglosaksov, ampak tudi iz priseljencev Špancev in Mehikanov, Italijanov, Francozov, Holandcev, Švedov, Rusov, Nemcev, Črncev iz Afrike in drugod, Jugoslovancev, Norvežancev, Grakov, Poljakov, Ircev itd. Navedeni so mnogi odlični Američani, ki niso anglosaksonskega izvora.

Knjiga "A Nation of Nations" je važno dopolnilo k dosedaj napisani ameriški zgodovini in je priporočljivo čitanje za vsakega Američana, brez ozira, kdaj je on sam prišel v to deželo ali kdaj ter odkod so se v Ameriko priselili njegovi predniki. Knjiga obsega okrog 400 strani in se prijetno čita. Po en iztis je bil poslan vsem članom zveznega kongresa. Dobi se v vseh večjih knjigarnah v Zedinjenih državah. Cena je \$3.50 iztis. Naročiti se more tudi direktno od pisatelja na naslovu: Louis Adamič, Milford, New Jersey. Rojaki v Clevelandu, O., jo morejo kupiti tudi v upravnistvu lista Enakopravnosti, 6231 St. Clair Ave. Pretekli mesec je bil pisatelj Louis Adamič, ki je tudi član ABZ, izvoljen za člana Akademije politične znanosti.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

CURRENT THOUGHTS

The postwar reconversion program and all the problems that come with it are apt to foreshadow a holiday which we Americans have faithfully observed since it happened — Armistice Day — Nov. 11, 1918. We again turn our thoughts to this day in 1918 when Germany asked for peace and the armistice of World War I was signed in the Forest of l'Aigle, near Rethondes. After the first world war we also had problems just as we are having today. We learned much since then and we shall attempt to make this peace lasting this time.

The world is seething with unrest due to the various demands of the peoples of the world. It may take a long time but after the final decisions will be made we hope that this time it shall truly mean that our brave servicemen shall not have died in vain!

After the first world war, prices skyrocketed and in their wake followed the greatest depression our country had ever known. This time we placed a control on prices and in the greatest part we have been pretty successful. However, we still have the danger of inflation threatening us if we do not use our money wisely. One of the best ways of checking inflation and saving for a sound future, is by buying all the Victory Bonds you can afford during this Victory Loan Drive.

Another safe way to put your money to work for you is to increase your fraternal life insurance. You can always be certain that money invested in fraternal benefit insurance is preventing inflation. The secretaries of our lodges in the American Fraternal Union will gladly give you information as to how to change your present policies to policies for larger amounts of insurance. Also, you should enroll the rest of your family in our organization and especially the children. Their whole future lies before them. Make it a secure one for them by enrolling them now. Our present AFU Juvenile Membership Campaign is a good time in which to do this.

Let's all put our shoulders to the wheel to keep inflation away. In this way we shall prevent making a big mistake which happened after the first World War which brought us a huge depression.

Remember to buy Victory Bonds and to invest in fraternal benefit insurance!

THOUGHT FOR THE DAY

Epicedium

(In Memory of America's Dead)

No more for them shall Evening's rose unclose,
Nor Dawn's emblazoned panoplies be spread;
Alike, the Rain's warm kiss and stabbing snows,
Unminded, fall upon each hallowed head.
But the Bugles, as they leap and wildly sing,
Rejoice, . . . remembering.

The guns' mad music their young ears have known—
War's lullabies that moaned on Flanders Plain;
Tonight the Wind walks on them, still as stone,
Where they lie huddled close as riven grain.
But the Drums, reverberating, proudly roll—
They love a Soldier's soul!

With arms outflung, and eyes that laughed at Death,
They drank the wine of sacrifice and loss;
For them a life-time spanned a burning breath,
And Truth they visioned, clean of earthly dross.
But the Fifes, — can ye not hear their lusty shriek?
They know, and now they speak!

The lazy drift of cloud, the noon-day hum
Of vagrant bees; the lark's untrammelled song
Shall gladden them no more, who now lie dumb
In Death's strange sleep, yet once were swift and strong.
But the Bells, that to all living listeners peal,
With joy their deeds reveal!

They have given their lives, with bodies bruised and broken,
Upon their Country's altar they have bled;
They have left, as priceless heritage, a token
That Honor lives forever with the Dead.
And the Bugles, as their rich notes rise and fall —
They answer, knowing all.

—J. Corson Miller

Do you have a death-dealing souvenir in your home? A recent news item states that a boy took a live grenade with him to a movie. He'd been given the grenade by a paratrooper who told him it was "dead." Luckily for the audience, the grenade didn't go off. But, if you have war souvenirs such as guns or shells, the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council urge you to have them inspected by the police or military authorities.

A hillybilly and his bride came to town for their honeymoon. At the end of the first act, the hillybilly presented himself at the box office and paid \$1.40 to have his seats changed from the balcony to the orchestra floor. Ten minutes later he was back at the box office.

"Give me my money back," he demanded. "That's the same bum show that's playing upstairs."

Cold Weather Note: Only half as many people died from excessive cold as those who died from excessive heat during 1943. The total last year was 95,000.

Notice to Members Of Napredok Lodge No. 132, AFU

Euclid, Ohio—This Friday, Nov. 9, 1945 at 7:30 p. m. sharp, the Napredok Lodge No. 132, AFU will hold a meeting at the Slovenian Home on Recher Ave., Euclid, Ohio. At this meeting we will make plans for our annual meeting which will be held on Sunday, Dec. 9, 1945. All members are cordially invited to attend.

Last week our lodge lost a member, Matija Orazem, who had been a member of the Union for 26 years. We, the Napredok Lodge, offer our sincere condolences to his wife, Frances and children. He passed away on November 2, 1945 at the age of 69 years.

Here is an important notice which I want all members to read, especially those who are late in paying their dues, and then coming to the house to pay. Collections of dues are held twice a month at the Slovenian Home on Recher Ave. Every second Friday and every 25th day of the month are days on which you can pay your dues. Pay on these days. Please don't bother my wife or me at our home. My wife is ill and under doctor's care and she can't continuously be cleaning up after people who come to the house to pay. Don't use this excuse: "I don't have to stand in line when I come down to the house to pay." Come early on collection days and you won't have to stand in line. I am there at the latest by 6:15 p. m. and only a few come in then. Around 7 or 7:30 p. m. the rush starts and then everyone begins to bicker: "Hurry, I have to go here, or I have to go there." Come early and you'll be out early.

I don't want to sound too harsh but we must cooperate—so please—how about coming early this month? Your cooperation will be greatly appreciated. Fraternal regards to all.

John Cecelic, Sec'y
Lodge No. 132, AFU
Euclid, Ohio

BRIEFS

The Slovenian Mutual Benefit Association (SDZ) will celebrate its 35th anniversary in Cleveland, Ohio, on Sunday, Nov. 11, 1945. An interesting program will be held to commemorate their anniversary at the Slovenian National Home on St. Clair Ave. The editorial staff of the Nova Doba, official organ of the American Fraternal Union, wishes to extend congratulations to the SDZ fraternal organization upon its 35th anniversary.

Lodge No. 170, AFU of Chicago, Ill., will hold a social evening on Saturday, Nov. 10th at Mary Golenko's lower hall. All members and members of neighboring lodges and their friends are cordially invited to attend.

Three partners of a business concern decided to take the day off and go hunting. As they drove out of the city, one of them let out a moan.

"What's the matter?" asked another.

"I just remembered I left the safe open," was the reply.

"Well, what are you worrying about?" said the third partner, "we're all here, aren't we?"

American
Fraternal Union
Members Serving
Our Country
2,243

78

GOLD STAR
MEMBERS

Important Notice To Members of Lodge No. 144, AFU

Detroit, Mich. — Members of Lodge No. 144, AFU are hereby notified that at the regular meeting held Oct. 28th, it was decided that all members of the adult department of our lodge will pay a special assessment of 25 cents. This special assessment must be paid by all members with their regular November dues. The only exception to this decision are the service-men-members. Our treasury has become so depleted that it cannot take care of the expenses that is why we have to levy this special assessment for the month of November.

I also wish to remind the members that the December meeting will be the annual meeting at which time new officers for the coming year will be elected and other important matters will be discussed. I request of all members to attend this annual meeting in a larger number than have been attending meetings during the past year. It would be good if all our members would attend this meeting in December so we will not have to postpone our elections until January as we had to do the last two years. Members! You are now reminded of this meeting early enough to make plans to attend. Fraternal regards to all.

Joseph Ozanich, Pres.,
Lodge No. 144, AFU,
Detroit, Mich.

Adamic's New Book

Today all members of the United States Senate and the House of Representatives received autographed copies of Louis Adamic's new book "A Nation of Nations." The copy sent to Senator Bilbo of Mississippi was inscribed as follows: "To Senator Bilbo—in sharp disagreement with practically everything he stands for."

Last month Louis Adamic was elected to the Academy of Political Science.

Robert Chukayne Awarded Bronze Star

Technician Fifth Grade Robert J. Chukayne is a member of Napredok Lodge No. 132, AFU of Euclid, Ohio. He was awarded the Bronze Star Medal with the following citation:

"Technician Fifth Grade Robert J. Chukayne, Battery A, 899th Field Artillery Battalion, is awarded the Bronze Star Medal for heroic achievement in connection with military operations against the enemy on 21 February 1945, in Holland. Technician Chukayne, a radio operator, was part of a forward observation team directing fire upon the enemy near Weert when both wire and radio communications were disrupted. Realizing that it was imperative that wire communications be restored, Chukayne volunteered to repair the wire, and, despite intense cross fire from enemy machine guns, traveled 800 yards to repair the wire where it had been broken by enemy mortar bursts. The communications thus restored enabled the forward observer to bring enemy positions under fire, aiding materially our advance."

Bob Chukayne has been in the Army since March 25, 1943. He left for the service exactly three weeks after his youngest brother, Eddie, left for the Navy. Bob trained in the states for 19 months before going to Wales in November 1944. His division went into combat on Christmas Day 1944 at the Battle of the Bulge and stayed in combat against the Germans until V-E day. He has four battle stars and is now doing MP duty in Rheims, France until he is ready to be sent home for discharge.

The younger brother, Eddie, left for the Navy on March 4, 1943. He was in the States until September 1943 when he was assigned to a Destroyer Escort. He served in the Atlantic until November 1944 when he was given leave while his ship was being converted to an Attack Personnel Dispatch. His ship then went on duty in the Pacific in December 1944.

On Easter Sunday, Eddie's ship was on duty around Okinawa. On May 24th, the ship was attacked by five Kamikazi (suicide planes) four of which were destroyed. The remaining plane hit the side of the ship only 30 feet from where Eddie was stationed. The blow from the impact and explosion threw Eddie to the deck and he said that saved him from possible wounds or death. Many of his mates were killed and wounded. Eddie has been recommended for the Commendation Ribbon.

Eddie is an artist and has sent home many sketches from the Pacific.

The boys are the sons of Mrs. Frances Chukayne of 19316 Shawnee Ave. They are all members of Lodge No. 132, AFU of Euclid, Ohio.

SANTA CLAUS FOR 7 MILLION GI'S

New York—The first American merchant ships have left New York and San Francisco carrying more than 7,000,000 Christmas packages for servicemen overseas.

Seven hundred railroad cars and 500,000 mail sacks were required to transport the packages to ports.

Janko N. Rogelj,
President of AFU

Success of Seven-Months of Juvenile Campaign

During seven months of the Juvenile Campaign we have paid 29 awards to 16 lodges. The awards were presented to the following lodges: Nos. 1, 13, 18, 26, 28, 37, 40, 66, 70, 120, 131, 134, 188, 182, 190 and 202. Honorable mention was won by Lodge No. 77 of Greensburg, Pa., which enrolled 11 new juvenile members during the month of April.

How many members did we acquire from the lodges which are mentioned in the first paragraph? In seven months these lodges contributed 427 new juvenile members. During the month of March 45, in April 100, in May 93, in June 70, in July 48, in August 32 and in September 39 members.

How were the awards distributed among the lodges? Answer: Four lodges received three awards each and five lodges received two awards each, and seven lodges received one award each.

The city of Rock Springs, Wyo., where there are three lodges Nos. 18, 134 and 202, received seven awards, three first awards and four others, in all, they acquired 144 new juvenile members.

In Pittsburgh the two lodges Nos. 26 and 182 took four awards, two first awards and one second and one fourth award, and enrolled 69 members.

In Great Falls, Mont. we have Lodge No. 131 which won two awards the first and third, and enrolled 53 members.

In Chicago, only Lodge No. 70 was active and they won three awards, one third and two fourth awards, having enrolled 53 members.

In Ely, Minn. two lodges Nos. 1 and 120 received four awards, three third and one fourth award having enrolled 28 members.

Lodge No. 168 of Helper, Utah received two awards, third and fourth and enrolled 27 members.

The community of Butte, Mont. where Lodge No. 190 is located, received two awards, a second and fourth, enrolling 20 new members.

In Cleveland only Lodge No. 37 was active having won a first award and enrolling 16 new members.

The city of Kemmerer, Wyo. is well-known to us by their past activities and the lodge there, No. 28, received a fourth award having presented 12 new members to the Union.

Lodge No. 66 in Joliet, Ill., took a third award, having enrolled nine new members.

The town of Baggaley, Pa. where Lodge 13 is located took a fourth award with eight members which were enrolled in the Juvenile Department.

Claridge, Pa. where Lodge No. 40 is located, took a second place award having enrolled eight new members.

Such is our seven-month success to which a scant one-tenth of our Union's lodges contributed.

Where are the other lodges? The last report from the Supreme Office states that we have 68 lodges of the American Fraternal Union who did not enroll even one member. This is in no way an honor for the lodge and its lodge officers as well as other members.

All honor to the Lodges of Rock Springs, Wyo. where our last convention was held. This community did not forget its promise which they gave at the time of the convention. Just as we remember their friendly hospitality during the time of our convention, so shall we remember also the gratitude which they showed to the AFU after the convention. All recognition to these conscientious brothers and sisters of Wyoming!

The campaign for new members for our Juvenile Department is not yet concluded. There is still time. The greatest contest should be during the month of November and especially during December when the monthly and final awards will be given.

Which lodge will win the first award during the month of December? Which lodge the second and third awards? The final grand awards will be \$75.00, \$50.00 and \$25.00. The final contest will probably be between the cities of Rock Springs, Pittsburgh and Great Falls. This possibility is of course, according to the present statistics. Perhaps some other lodge will make a good showing. All this is still a secret. Anything can happen in November and December if the lodges are ready to get to work.

The opportunity in this campaign was equal for all—the small and the large lodges. During the month of September the first award was won by a lodge which enrolled only 12 new juvenile members. In August a lodge which enrolled only three new members won the fourth award.

Who can say that even the smallest lodge did not have the same opportunity as the larger lodges of the Union?

I stated this very clearly in my first article which I wrote about the present campaign. During the past seven months I did not read one article in the Nova Doba which described the drawbacks and hardships of the small lodges in this campaign. This is an open and free campaign for all lodges; probably a similar campaign was never held by any other fraternal organization among us in America.

Lodge officers: Are you going to allow your lodge to be one of those which will not enroll even one member in this campaign which is in duration for 10 months? I ask of you to save the honor of your lodge.

There is still time until January 1, 1946!

It was a mistake not to buy fraternal life insurance five years ago, it is a bigger mistake not to buy it now. In another five years it will be even a greater mistake! Get an AFU policy today!

State reports to the National Safety Council show that 17 per cent of all drivers involved in fatal accidents had been drinking, and that 20 per cent of all adult pedestrians killed had been drinking.

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1st Vice-Pres't: Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
2nd Vice-Pres't: Anton Krapenc 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3rd Vice-Pres't: Mary Kershnik, 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4th Vice-Pres't: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5th Vice-Pres't: Cyril Rovansk 452 E. 149 St., Cleveland 10, Ohio
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

AUDITING COMMITTEE:

President: John Kums 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio
1st Auditor: Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2nd Auditor: Matt Anzele Box 12, Aurora, Minn.
3rd Auditor: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4th Auditor: John Tomazic 1763 E. 36th St., Lorain, Ohio

FINANCE COMMITTEE:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Louis Champa Ely, Minnesota
Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minnesota

COMMITTEE ON BY-LAWS:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minnesota

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1st Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota
2nd Judiciary: Anton Erzen R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3rd Judiciary: Mary Balint Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.
4th Judiciary: Fannie Jenko 1118 Clark St., Rock Springs, Wyo.

Sgt. Steve Babich Writes From Calif.

Camp Stoneman, Calif.—Dear AFU Friends: It has been two weeks since I last wrote to the paper. I am dropping you a line to let you know how I like California. You see, I am in the wrong part of California for one day it is nice and then the next day it turns cold. Yes, this place is nice one week and then the weather goes crazy and changes.

I would like to tell you something about what I saw in San Francisco on Navy Day. All my life I never saw so many people come to see the battleships in one day as they did here. The police had a hard time holding them back and allowing the mothers and dads to go on the ships first. Many of the parents saw their boys there, but there were others who would ask the boys if they knew their sons who had died. And many parents cried when the boys told them of the bravery of their sons who never returned. Honest folks, it would take about three days to see all the ships which were there that day. I finally had to leave in order to catch my bus back to camp.

I also had the opportunity of meeting the person who portrays "Dr. Kildare" in the movies. His name is Lew Ayres.

I would like to say something about the people in Cleveland. It has been a long time since I last mentioned the Betsy Ross Lodge. They certainly had good teams and we used to bowl against them in the old days. I hope that some time this coming season we can see them bowl again. Next year, watch all our teams get going again. Keep us the good work Betsy Ross Lodge and congratulations on your 17th anniversary.

A lot of you people in Cleve-

land remember Ed Glavic of Struthers, Ohio. He always said he is only kidding. All AFU teams are good. I remember one game we played with Barberton, Ohio. Mr. Anton Okolish thought his team would win but Ed Glavic changed that. Honest folks, Mr. Okolish is a swell person and he really built up that team there.

Just a few words about the Juvenile Page. I noticed in the last issue that John Balint, 13 years old, wrote a nice story. I met him and his mother, Mrs. Mary Balint, about a year and a half ago in Enumclaw, Wash. They really are swell people. Keep up the good work, John. I hope I could meet all of the juveniles that write to the Nova Doba. By the way, who is the charming writer Margaret M. Startz? Some day I'd like to meet her and tell her I enjoy her articles.

Now on to Chicago, Ill.—I wonder how many of you know John Gottlieb and his bowling league. They really have a swell group there. To you, John, I wish your team lots of luck. I hope you keep on doing such a swell job as you have with the league.

This is all until next time. I'll write soon. Your friend,
Sgt. Steve Babich 15322552,
Army Mail Center
Camp Stoneman, Calif.

What if I die and leave my loved ones unprotected? What if I become ill and need money for hospital and doctor bills? What if I lose my job through illness or accident?

Of course I must belong to the American Fraternal Union and provide a secure future for myself and my family!

Schedule of Commissions or Awards Paid by the American Fraternal Union

EFFECTIVE JUNE 1, 1945

For New Adult Members

PLAN "D"	PLANS "E" AND "F"
For \$ 250.00 insurance — \$ 1.50	For \$ 250.00 insurance — \$ 2.00
For \$ 500.00 insurance — \$ 2.50	For \$ 500.00 insurance — \$ 3.50
For \$1,000.00 insurance — \$ 5.00	For \$1,000.00 insurance — \$ 6.00
For \$1,500.00 insurance — \$ 7.50	For \$1,500.00 insurance — \$ 9.00
For \$2,000.00 insurance — \$10.00	For \$2,000.00 insurance — \$12.00
For \$3,000.00 insurance — \$15.00	For \$3,000.00 insurance — \$18.00
For \$5,000.00 insurance — \$25.00	For \$5,000.00 insurance — \$30.00

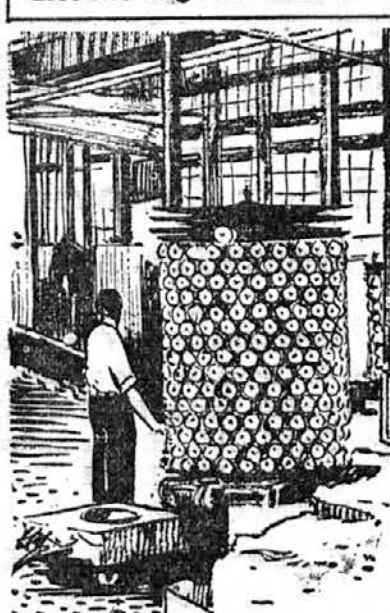
For New Juvenile Members

For Each Plan "JA" Member \$1.00	For Each Plan "JB" Member \$3.00
PLAN "JC"	PLAN "JD"
For \$ 500.00 insurance — \$3.00	For \$ 250.00 insurance — \$1.50
For \$1,000.00 insurance — \$5.00	For \$ 500.00 insurance — \$3.00
	For \$1,000.00 insurance — \$5.00

Commissions for new Adult or Juvenile members are due and payable after the new members have paid six monthly assessments and are to be turned over to the members who secured the applications.

Behind Your Bonds

Lies the Might of America

INDUSTRIAL STATE
In Rhode Island, most highly industrialized state in the Union, more than half the population is employed in manufacturing, 134 per thousand compared to 49 for the Nation. The state leads in per capita wealth in this business, \$243 per person. Converted to civilian needs, it will continue to produce resources to add to National wealth guaranteeing Victory Bonds.
U. S. Treasury Department

Lodge No. 190

Butte, Mont. — Members of Lodge No. 190, AFU are hereby notified that I have the new Union by-laws, so if you have not received them as yet, you can get them from me.

The regular meeting of the lodge will be held Thursday evening, Nov. 15th at 7:30, at the usual place. I would like to see more members attend the meetings than usually do so: It is the duty of all members to attend.

The Juvenile Membership Campaign is still in progress with two months remaining. Let us see how many more juveniles we can enroll.

I would like to call your attention to the fact that holders of Plan "A" Certificates will only have until Dec. 31, 1945 to change these old certificates into Plans "A," "B" and "C," after Jan. 1, 1946 they will only be able to change them into Plans "D," "E" and "F," where the assessments are comparatively higher. I have notified all policy holders of Plan "A" so change them at once if you want to.

Just a word to members who are in arrears with their dues: Please pay the dues by the 25th of every month in order to avoid suspension. Fraternal regards to all.

Mary Predovich, Sec'y,
Lodge No. 190, AFU,
Butte, Mont.

Cancer Service

With increasing public awareness of the cancer problem there has arisen a growing need for various types of service. To fill such need, the Field Army of the American Cancer Society performs many such services within its program. Here are a few:

1. It stimulates the setting up of tumor clinics by bringing to light the urgent need for added facilities for care of advanced cancer patients.
2. It provides transportation for indigent patients.
3. It supplies hospitals and nurses with surgical dressings and other needed supplies.
4. It equips and loans cabinets of articles and equipment for needy cancer patients.
5. It provides Tumor Clinics, Prevention Clinics and Industrial Health Clinics with clerical and nursing aides.

Above all, the Field Army volunteers are constantly working toward the eventual breaking down of public fear, ignorance and prejudice through a program of cancer education. Cancer can be cured! HELP THE FIELD ARMY TO HELP YOU.

American Cancer Society,
350 Fifth Avenue, New York City.

American Slav Congress Gives Its Position on the Balkans

Remarks of Hon. John M. Coffee of Washington, in the House of Representatives, Monday, October 1, 1945.

Mr. Coffee: Mr. Speaker, the American Slav Congress is naturally very interested in the Balkan situation which has been discussed in the Council of Foreign Ministers in London in recent days. The executive secretary of that organization delivered a speech recently in which he set forth the views entertained by the membership. The American Slav Congress is fearful that the State Department is seeking to front for certain reactionary forces which are making serious attempts to revive the old pro-Fascist and Fascist regimes in Bulgaria, Hungary, and Rumania. The Slav Congress has sought to present its views in the New York Times, but has been rebuffed and space refused for the presentation of its case. It is imperative that the United States, one of the greatest strongholds of democracy in this war, should not take a position calculated to alienate the friends of democracy throughout Europe. We have heretofore made a mistake in befriending the Fascist government of the Argentine. I recall vividly that the United States voted for the admission of the Argentine Republic, under its present dictatorship control, into the family of the United Nations at the UNCTO conference. We likewise resumed diplomatic relations with the authoritarian government of the Argentine many months ago, and thus gave aid and comfort to antidemocratic forces in the Western Hemisphere. Developments of the past few days reveal the error on our part. We should not repeat such errors.

The speech of Mr. George Pirinsky, executive secretary of the American Slav Congress, is as follows:

Who Profits By United States Intervention in Bulgaria and the Balkans?

(By George Pirinsky, executive secretary, American Slav Congress.)

Despite the fact that the London Conference of the Foreign Ministers of the Big Five is still in session and the final decisions have not yet been announced, it is clear from what has been published so far that there are sharp differences between the Soviet and Anglo-American representatives on the nature of the present regimes in the Balkan countries and the means of establishing a lasting peace in that turbulent peninsula.

On a few occasions Bulgaria has been mentioned as an exam-

ple of the sharpest differences. This fact was brought out even before the conference in London, when our Secretary of State Byrnes openly intervened in the internal affairs of Bulgaria and forced the postponement of general elections scheduled there for August 26 past. Secretary Byrnes declared at the time that in the opinion of the United States Government the elections in Bulgaria, as planned, would not be conducted in a true democratic fashion and that the United States would not sign a peace treaty with a government resting on the results of such elections.

Some liberal radio commentators and others raised their voices in protest against this action of our State Department, pointing out that the Bulgarian election laws were much more liberal than those in Byrnes' own State of North Carolina. Most Americans, however, felt that our State Department was performing a real service to the concept of true democracy and that we were helping the people of Bulgaria to establish a freely chosen democratic regime, which would be a great contribution to the peace in the Balkans and the world as a whole. The fact that the greatest enthusiasm about our intervention in Bulgaria came from the most reactionary circles in American life did not alarm even the more clear-thinking American. The Hearst-McCormick-Patterson papers were openly jubilant. They proclaimed that by intervening in the Bulgarian elections we were saving the poor Bulgarian peasants from the imposition of a despotic, totalitarian regime, that we were saving Bulgaria and the Balkans from bolshevism. That this "red bogey" cry sounded as if we were taking over where Hitler and Goebbels were forced to leave off was not sufficient to warn most Americans of the true significance of the United States intervention. Even some of the liberal newspapers failed to see anything wrong in the American action; even they fell for the cry that the main trouble was that no American correspondents were permitted to visit Bulgaria.

(To be continued)

Sure, you're a careful driver! But what about the OTHER fellow? Are his tires safe? His brakes repaired? Is HE a good driver. The Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council remind you that it's YOUR LIFE which may be at stake if the other fellow is careless. Keep your speed down to a safe level for sudden stops or emergencies.

Luscious Ladies

"I distinctly remember coming here for something!"

CARDINAL HIGHLIGHTS

Struthers, Ohio—Well, it's all over but memories of the Cardinal's Victory Dance still linger on. The hall was crowded to capacity and our first postwar dance was a grand success. With all the singing, dancing, confetti-throwing and laughing going on, everyone really enjoyed themselves. Jack Persin's Orchestra sounded wonderful and that old-fashioned Slovenian dance he played (pork chops) seemed to go over big with the crowd. Those that didn't know how to do it joined in the fun anyway.

There were many servicemen and veterans wearing discharge emblems there and it was more like old times again to see so many of the boys around. Bessemer and Carbon, Pa. were very well represented, but it would take too much space to mention all the names. From Wheatland, Pa. came the Rupniks and friends. The Paule-nich's of Sharon, Pa. were there as well as some of the Youngstowners who were the Fabians, Flowers, O'Block and Churnich families and Sgt. Phillip Kikel who had to leave for camp the following day. Mr. and Mrs. Herman Serjak of Petersburg, Ohio and friends Mr. and Mrs. Kinkella were also there. Let's forget the Weeders and Cifers from East Palestine, Ohio and all of our home town friends. There were many from New Middletown, Ohio but we're sorry we didn't get the names.

SIDE GLANCES AT THE DANCE: Fellows really enjoyed being served by three of our attractive Cardinals, Jean and Dolores Zlogar and Mary Pogacnik. Lillian Glavic (wife of the well-known Ed Glavic) did a swell job of selling refreshment tickets. Joe Zlogar managed to dance one polka even though he was chairman. Mary Zlogar, Ann Glavic and Jennie Cikulin keeping folks happy by serving those delicious hamburgers. How about that, folks? Say, Mary, did you ever dance that dime waltz with Frank Glavic?

It was swell to see George Tisler at our dance once more and singing some popular songs. Sorry you had to leave so early George! Joe Gender, his wife and Jim Davis enjoying the polkas and waltzes. Gus Olson, husband of the former Molly Slabe, showing off his new civilian stripped socks. Honorable John swinging out to the polka tunes. The Rupnik girls and Sgt. Kikel talking things over. Doing a swell job as door man was none other than Sam Clemente. Cardinal veterans were Steve and John Pogacnik, George De Lost and Alex Penich. Nice seeing you fellows again. Mr. Pogacnik, Mr. Zlatich and Mr. Marasovich doing a nice job of tending the bar. Mingling with the crowd were Mr. and Mrs. Frank Mohar. Sorry handsome Conrad couldn't attend. At this time we want to say "Thanks a million" to the swell crowd that attended and the splendid cooperation of the hard-working committee. We hope to repay you by attending your affairs in the future.

On the sick list of our lodge we have Mrs. Jennie Mikolich and we hope she will be up and around soon.

Visiting us over the week-end was Mary Penich of Cleveland, Ohio. She is a member of the Collinwood Boosters.

We hear that Cpl. Albert Slabe is on his way home from Tokyo. Also congratulations to Frank Vlosich on becoming a corporal recently.

In conclusion, don't forget to attend our regular monthly meeting at 2:30 p. m. at the home of Brother John Pogacnik on Nov. 11, 1945.

Jo and Fran Millosin
Lodge No. 229, AFU
Struthers, Ohio

More Babies' Shoes:

Washington.—Infants' white shoes, hard to find for months, should be plentiful again soon, the War Production Board said. Prospects are looking up because the ingredients used to whiten leather, titanium, is available once more for civilian production.

During the war, said WPB, virtually the entire supply of titanium was requisitioned by the armed forces for use in paints and for other military purposes. Government shoe and leather officials predicted also that the end of shoe rationing will be a factor in increasing supplies of infants' footwear.

Army Band Wants Men:

Vacancies now exist in the Army Band and enlisted men have been invited by the War Department to submit applications for assignment to the band.

Applicants should send letters through channels to the Commanding General, Military District of Washington, stating qualifications and references.

Selected personnel will either be transferred permanently to Fort Myer or given ten days' temporary duty at the post while final selections are made.

Metal Replaces Plastic in Discharge Emblems:

Discharge buttons issued to honorably separated personnel are now being fabricated of gold-plated metal instead of the gold-plated plastic used during the war to conserve metals, the War Department announced. Veterans who already have been issued the plastic button may apply at the nearest Army installation, with their discharge papers, for free issue of the metal button.

The metal discharge button is also being issued with a pin back, for female personnel. Other lapel buttons authorized for wear by the former female members of the Army—such as the American Defense, Good Conduct and Wac Service buttons—are now being issued to the women personnel with the pin-back attachment.

F. J. E.

1000 A DAY JOIN REGULARS

Washington — Enlistments in the Regular Army are now averaging 1000 a day, Brig. Gen. Robert W. Berry, deputy assistant chief of staff, G-1, told the Senate Military Affairs Committee last month. During two weeks in the month of October, Berry said, 18,000 were recruited.

Of those enlisting 64% were fifth grade or higher, 9.7% were privates first class and 26.4% were privates.

Two men were brought before a judge for fighting in the street.

"Couldn't this case be settled out of court?" asked the Judge.

"That's what we were doing," answered one of the men, "when the cop pinched us."

OFFICIAL NOTICES OFFICIAL REPORTS

Uradna naznanila

Suspensions—Suspendacije

The following members have been suspended in the Adult Department as of October 1, 1945, and unless reinstated within the period allowed by the By-laws will be expelled without further notice:

Lodge No.	Cert. No.	
1 Rose Atanasoff	36332	
20 Anne J. Kozel	42787	
Frank J. Verbich	31743	
Rosalie Zgonc	40936	
28 Susie Pozza	41822	
32 William Zaputit	32967	
42 Anthony Gradisar	43654	
45 William Chibirko	42180	
Josephine Furlong	41385	
47 Ruth E. Gregorich	43580	
89 Samuel Rizzo	46048	
99 Charles Dolence	44371	
Evelyn R. Dolence	45114	
Frank M. Dolence	44372	
Joseph Dolence	44373	
Violet L. Dolence	42890	
Lawrence Dolinar	27728	
106 Jennie Segal	32074	
111 Jennie Markovich	40440	
125 Ernest Patrick	41032	
130 Martin Kerzan, Jr.	31049	
138 Alex Kashurba	41573	
168 Christine Ann Evatz	46337	
170 Rose Marie Ferme	47042	
196 Matilda Callahan	44794	
Steven J. Hudak	44531	
Julia T. Kazlauskas	42559	
Joseph W. Kazlauskas	44791	
Evelyn A. Mullen	45496	
LaVerne Mullen	44789	
200 Joe Sayovitz	38185	
209 Pauline Kramer	46549	
226 Joe Viola	43643	

Reinstated — Vpostavljeni

Adult Dep't—Odrasli odd.

Lodge No.	Cert. No.	
29 Louis Vidmar	46648	
Rudy Vidmar	47746	
36 Louis Zilnik	6539	
Antonietta Zilnik	26689	
Joseph Lampel	42961	
45 Mary Crne	45990	
Frances Cerne	47666	
78 Anna Mautz	36088	
108 Frank Kikel	2031	
Rose S. Kikel	47400	
188 Frank Berzin	42007	

Died — Umrli

Adult Dep't—Odrasli odd.

Lodge No.	Cert. No.	
9 Joe Grichar	4176	
September 6, 1945.		
37 Ivana Arko	17842	
39 Valentine Bruketa	36161	
September 8, 1945.		
44 Frances Poje	28047	
September 30, 1945.		
49 George Sajnich	13527	
September 20, 1945.		
122 Frank Farenchak	1075	
September 23, 1945.		
141 Edison A. Terbovec	41748	
August 29, 1945.		
225 Ludvig Babich	35258	
September 1, 1945.		
Josefa Videgar	25769	
September 4, 1945.		

Suspensions — Suspendacije

Juvenile Branch — Ml. oddelek

The following members have been suspended in the Juvenile Branch as of October 1, 1945, and unless reinstated within the period allowed by the By-laws will be expelled without further notice:

Lodge No.	Cert. No.	
2 Carl Leonard Pietila	28114	
21 Frank Andrew	155	
Nickolaus	27823	
Patricia Walradt	25560	
Barabara Ann Warchot	25692	
Louise Lorine Warchot	25693	
Paul Jos. Warchot, Jr.	25694	
37 Marion Albina Pesec	16355	
39 Loretta P. Vincent	25079	
42 Ann Marie Gradisar	14938	
George J. Gradisar	27507	
47 James Edw. Gregorich	24627	
Yvonne M. Gregorich	22640	
57 William V. Gillis	24677	
89 Angelo Rizzo	15858	
Domenick Rizzo	27372	
Frances Rizzo	15856	
Joseph Richard Rizzo	27369	
Lena Rizzo	15857	
Mary Ann Rizzo	27371	
Selma Jean Rizzo	27370	
Verna Rizzo	15855	
131 Daria R. Boyle	28605	
Myron M. Boyle	28604	
144 Rose Vencelov	20658	
170 Robert John Ferme	25913	
190 Evan Smith	21821	
Jack Howard Stodden	27959	
Richard David Stodden	27960	
196 Grace Cecilia Boberg	25004	
Nancy Jean Boberg	22381	
Ruth Ann Boberg	27245	
Beverly Juanita Bray	23766	
William W. Bray	23765	
William Callahan	23736	
Bernadette R. Mullen	24363	
Mildred Mullen	23371	
Timothy Wm. O'Toole	27969	
209 Frances Nancy Kramer	25792	
Jack Charles Kramer	25791	
225 Thomas Pogorelec	14572	
226 Gemma Viola	22604	
Ida Viola	22605	
Maria Viola	22606	
Renaldo Viola	22607	

Reinstated — Vpostavljeni

Juvenile Branch — Ml. oddelek

Lodge No.	Cert. No.	
29 Mildred Vidmar	14146	
94 Dolores K. Mozina	21890	

Uradna poročila

Receipts and Disbursements

Dohodki in izdatki

SEPTEMBER, 1945

Adult Dep't—Odrasli oddelek

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

Lodge No.

Receipts

Disbursements

For August Account

39	392.70	
40	364.99	
42	298.77	
43	375.10	
44	466.45	
45	494.39	
47	183.40	
49	268.39	
50	211.08	
52	28.28	
54	164.52	
55	269.65	
57	269.93	
58	147.18	
61	150.53	
64	32.15	
66	493.56	
69	57.84	
70	412.84	
71	580.25	
75	171.87	
76	117.97	
78	193.49	
79	26.76	
81	163.98	
83	137.49	
84	334.94	
85	265.79	
88	180.72	
89	146.90	
92	168.04	
94	487.35	
99	215.64	
101	216.70	
103	173.52	
106	149.39	
108	186.97	
110	157.22	
114	356.16	
116	199.01	
117	59.85	
118	75.23	
120	374.13	
122	69.39	
125	60.50	
126	59.60	
128	90.06	
129	160.54	
130	84.83	
132	628.45	
133	222.61	
134	122.82	
135	70.68	
136	103.47	
137	230.32	
138	342.57	
139	27.58	
140	209.61	
142	60.97	
143	52.39	
144	311.20	
145	52.37	
146	29.06	
148	96.94	
149	373.03	
153	13.30	
154	106.23	
155	102.28	
156	41.55	
158	49.50	
159	75.78	
160	89.05	
163	51.37	
164	67.67	
168	358.57	
170	151.01	
171	115.76	
172	61.13	
173	267.01	
175	96.83	
176	159.62	
179	16.99	
180	187.08	
182	178.54	
183	76.96	
184	253.47	
186	200.28	
188	69.92	
190	300.95	
192	86.70	
194	65.78	
196	69.37	
197	66.95	
198	77.09	
199	81.30	
200	610.62	
202	202.56	
203	207.38	
204	45.84	
205	64.38	
207	115.02	
208	94.88	
210	222.47	
212	146.71	
213	274.44	
214	42.35	
216	70.71	
217	245.15	
218	55.99	
219	44.72	
220	26.35	

Receipts and Disbursements
Dohodki in izdatki
SEPTEMBER, 1945

Juvenile Branch—Ml. oddelek
Lodge No.

Receipts Disbursements

	For August Account	
.....	98.59	
.....	4.90	
.....	3.95	
.....	16.70	
.....	16.80	
.....	11.85	
.....	36.55	
.....	6.15	
.....	11.65	
.....	83.06	
.....	3.15	
.....	46.23	
.....	3.84	
.....	53.94	
.....	34.77	
.....	108.03	
.....	17.06	
.....	20.95	
.....	13.05	
.....	4.45	
.....	9.85	
.....	16.50	
.....	59.07	
.....	24.15	
.....	9.15	
.....	22.59	
.....	24.71	
.....	67.25	
.....	23.60	
.....	28.75	
.....	7.45	
.....	8.55	
.....	4.90	
.....	15	
.....	35.77	
.....	34.61	
.....	20.85	
.....	8.25	
.....	6.80	
.....	3.15	
.....	56.05	
.....	1.00	
.....	42.10	
.....	14.85	
.....	6.60	
.....	5.70	
.....	7.95	
.....	2.85	
.....	3.15	
.....	5.20	
.....	26.35	
.....	11.10	
.....	27.17	
.....	2.80	
.....	4.35	
.....	18.70	
.....	6.45	
.....	11.43	
.....	4.90	
.....	1.65	
.....	6.15	
.....	7.05	
.....	5.40	
.....	18.84	
.....	11.33	
.....	5.45	
.....	11.00	
.....	30.90	
.....	1.60	
.....	1.35	
.....	3.45	
.....	11.44	
.....	13.06	
.....	14.45	
.....	54.57	
.....	23.61	
.....	27.30	
.....	.40	
.....	4.05	
.....	5.55	
.....	31.70	
.....	1.95	
.....	15.35	
.....	2.55	
.....	1.20	
.....	5.55	
.....	1.65	
.....	.60	
.....	9.05	
.....	24.71	
.....	2.40	
.....	5.25	
.....	.75	
.....	2.95	
.....	5.70	
.....	2.10	
.....	3.60	
.....	1.05	
.....	41.54	
.....	18.85	
.....	2.85	
.....	3.75	
.....	13.80	
.....	3.60	
.....	3.00	
.....	.30	
.....	2.40	
.....	20.55	
.....	4.79	
.....	29.51	
.....	8.01	
.....	2.82	
.....	76.91	
.....	2.10	
.....	4.20	
.....	20.95	
.....	.60	
.....	3.60	
.....	10.75	
.....	17.20	
.....	51.17	
.....	14.95	
.....	1.35	
.....	8.00	
.....	5.70	
.....	1.35	
.....	8.10	
.....	23.14	
.....	7.18	
.....	32.90	
.....	1.95	
.....	6.42	
.....	22.70	
.....	13.35	
.....	8.90	
.....	4.20	
\$ 2,412.51 \$ 450.00		
ANTON ZBASNIK,		
Supreme Secretary.		
Slovenski ameriški		
narodni svet		
račun od 1. januarja do 31. avgusta 1945		
.....	stanfina bilanca 31. decembra	\$17,290.56
.....	očna blagajna	24.09
		\$17,314.65
anarina, darovi, prodana litera-		
tura ter vsi drugi prispevki za		
politično akcijo		
		18,996.84

Nova kampanja za zbiranje potrebnosti

Ta mesec se je pričela obširna kampanja za zbiranje ponošene obleke, perila, čevljev, odevi, mila, konzervirane hrane in drugih potrebščin za Jugoslavijo. Kampanjo je organiziral Ameriški odbor Vojnega reliefnega fonda Amerikancev južnoslovenskega porekla. Kampanji načeljuje veleznani filmski igralec *Burgess Meredith*.

Vse SANSove podružnice so naprošene, da organizirajo svoje lastne kampanje in odprejo neobiralne postaje, kamor se prispevano blago lahko prinese. Če posluje v vaši naselbini Ameriški odbor, se pridružite njegovi kampanji in pomagajte v vseh ozirih, da bo dosežen čim popolnejši uspeh.

Lanska zima je bila huda za naše rojake v stari domovini, toda letošnja bo še hujša. Dežela je osvobodjena, toda sovražnik je pustil za sabo le velik kup razvalin in pa oropano pokrajino. Borci se vračajo domov in za njimi na tisoče in tisoče nesrečnikov, ki jih je sovražnik odpeljal v sužnost. Mnogo teh trpečih rojakov je brez vsake strehe, brez vsake zaščite. Nujna je takojšnja pomoč.

Največji dokaz o resničnosti slike, ki jo vam skušamo prikazati, so pisma vaših lastnih ljudi, ki so pričela prihajati v Ameriko. Čitajte ta pisma (mnogo jih je priobčenih v naših listih) in prečitajte jih še enkrat.

"Dragi moji, ne morete si misliti, kakšne sirote smo, koliko smo pretrpeli in koliko trpljenja nas še čaka, ako ne pride hitra pomoč. Bosi smo in goli, brez strehe in denarja, brez zadostne hrane in potrebe. ... Če morete, dajte pomagati."

Tako se čita skoraj v vsakem pismu.

Bratje in sestre! SANS se ponovno obrača na vas, da štorite vse v svoji moči za pomoč tem nesrečnikom. Darujte vse, česar sami nujno ne potrebujete.

Vse nabrano blago naj bo poslano v skladišče pod naslovom:

WRFASD Warehouse,
161 Perry Street,
New York, N. Y.

Če mogoče, plačajte stroške za prevoz sami, drugače pa bodo plačani iz skupne blagajne našega odbora v New Yorku.

Bratje in sestre! Zavijamo rokave in na delo! Takoj! Danes! Brez odlašanja!

Kdo so "Terenci"

Tu in tam vidimo v poročilih iz starega kraja izraz "terenci." Kdo so terenci? Faktično je to tujka za "zemljaka." V zvezi s partizanskim in osvobodilnim gibanjem pa so terenci bili nazivani oni, ki se niso aktivno borili v redni vojski ali pri partizanskih odredih, pač pa so na "terenu" ali doma na kateri koli način pomagali svojim borcev. Terenci so bili tudi domači politični delavci, ki so organizirali in delali pri krajevnih in okrožnih osvobodilnih odborih, zbirali hrano in potrebščine za vojsko, za ranjence, reševali partizanske talce in ujetnike in podtalno delali v neosvobojenem teritoriju za časa okupacije. "Terenci" so delali za osvobodilno borbo kot civilisti doma.

Med terence lahko štejemo tudi aktiviste osvobodilne fronte kot so Oton Župančič, župnik Franc Finžgar, pisatelj dr. Šorli in drugi, ki so sicer bili poznani za somišljenike in aktivne delavce osvobodilne fronte, katerih se pa sovražnik radi njihovega ugleda med narodom ni upal dotakniti.

Mirko G. Kuhel,
glavni tajnik SANS.

Bratje in sestre, ne pozabite, da je v teku kampanja vpisovanja novih članov v mladinski oddelke Ameriške bratske zveze, in da so vsak mesec razdeljene nagrade za gotovini štirim najbolj uspešnim društvom.

DOPISI

Ely, Minn. — Podpisana Mrs. Frank Zbašnik sem prejela pismo od mojega brata Antona Trdana iz Prigorice pri Dolenji vasi pri Ribnici na Dolenjskem. Ker je v Ameriki mnogo rojakov iz tistih krajev in ker se je od tam dosedaj še malo slišalo, pošiljam pismo v priobčitev Novici Dobi, da izvedo novice od tam tudi drugi. Moj brat Anton, ki mi piše, je bil dvakrat v Ameriki in obakrat v Elyu, Minnesota, in je dobro poznan tukaj. Pismo je datirano 28. avgusta in se glasi:

"Draga mi sestra in Frank!"

"Prišel je čas, ko je te morije konec. Najprej vas vse lepo pozdravim in vam želim vse najboljše. Veseli me, da ste še vsi živi in zdravi, razen mojega brata. Škoda, da ni mogel dočakati konca vojne. Dragi sestra, mi smo še vsi živi in zdravi, toda prestali smo mnogo preganjanja, ker smo držali zavezništvo z Jugoslavijo, Ameriko, Rusijo in Anglijo.

"Naša hiša je bila sovražnikom trn v peti. Jaz in sin France sva bila pet dni zaprti v Gradu v Kočevju. Sina Franceta so potem odpeljali v Nemčijo; bil je tam v lagerju v Salzburgu 19 mesecev. Vrnil se je pred 14 dnevi. Tone, učitelj, je bil v lagerju v Italiji 15 mesecev, odkoder se je vrnil po razpadu Italije; zdaj uči v Novem mestu. Rudolf je bil 30 dni zaprt v Kočevju, ker ni hotel prijeti za orožje pri naših izdajalcih: domobranci. Mi smo bili vsi za pobit. V petih dneh sem dobil en krompir za hrano; tako nas je držal nemški Gestapo. Najhujši pa so bili domači izdajalci, a danes so že prišli na svoj račun.

"Franceta so rešili Amerikanci ter so mu dali vsega dovolj za jesti in kaditi; jih jako pohvali. Rudolf je pri vojakih.

"Draga sestra, pišete mi, da ste dosti izvedeli, kaj se je godilo pri nas, toda, ne moreš si predstavljati, kaj vse se je godilo, kaj so počeli domači domobranci. Ti so bili nemški pomagači. Domobranci so prišli po noči, in kdor jim ni bil popoln, so ga odpeljali in ubili. Tu je dosti takih slučajev. Ko je Jugoslavija razpadla, so bili za Italijane. Ustanovila se je 'bela garda' in jih je šlo notri kar kakih sto, pa so oboroženi hodili z Italijani, zavedne Slovence so pa v internacijo gonili. Največ gorja so krivi domači izdajalci. Tu di iz Prigorice jih je bilo 60 pri tem izdajalskem pokretu. Po italijanskem razpadu so pa šli v Ljubljano k tamkajšnjim domobrancem in so prisegli zvestobo Hitlerju.

"Po razpadu Nemčije so bežali z Nemci nekam v Avstrijo. Sedaj pravijo, da so za Angleže. Pa tudi civilisti so šli z njimi, cele družine. Samo iz Prigorice jih je šlo 120. Nekateri že prihajajo nazaj. To so tisti ljudje, ki so bili za Hitlerja; izdajalci.

"Tu pri nas so bili Italijani in Nemci, in je kar zmerom pokalo: kanoni, mitraljezi, avijoni in puške; noč in dan. Niti ene noči nismo mirno prespali. Domobranci so hodili po vasi in metali bombe, da imam vse šipe razbite. Tako so delali domači izdajalci, a zdaj so prišli na svoj obračun.

"Moji hčeri, omoženi na Jurjevci, je vse pogorelo; hiša in vsa poslopja in obleka. Zažgali so Italijani. Imela je lepo posestvo, a danes je velika sirotiščina. Ima tri otroke; moža pa so bili Italijani odpeljali na otok Rab.

"Da bi ti mogel opisati vse trpljenje, ki smo ga tukaj prestali, bi moral priti osebno v Ameriko. To ni bila vojna, bila je revolucija, ko je brat izdajal in moril brata.

"Moja žena je bolj bolehnna, menda od prestrašenja. Tu je bilo vedno veliko avijonov v zraku nad nami, ameriških in angleških, ko so bombardirali

Nemce; včasih smo jih našli po tisoč. Eno leto in pol nismo smeli v Ribnico; v Prigorici nas je bilo kakih 20 družin, ki nismo držali z Nemci, in nismo smeli v Ribnico.

"Obleke nismo dobili pet let nobene, torej smo za obleko jako slabi. Tudi soli, sladkorja, mila in šibice nismo dobili, ko je bil Nemec tukaj. Tisti, ki so držali z Nemci, so imeli pa vsega zadosti. To so bili izdajalci našega naroda. Kaj pa Charlie Sme, Mr. har, Zobec, kako se kaj imajo?"

"Pozdrav tebi, draga sestra, in Franku in vsej tvoji družini in vsem domačim!—Tvoj brat Tone."

To je vsebina pisma, ki sem ga dobila od mojega brata Antona Trdana iz Prigorice pri Ribnici. Sodbo si lahko vsak sam napravi.

Mrs. Frank Zbašnik.
Box 372, Ely, Minn.

Detroit, Mich. — Članom in članicam društva Triglav, št. 144 ABZ, naznanjam, da je bilo na redni seji 28. oktobra sklenjeno, da se na vse člane in članice od raslega oddelka našega društva razpiše društvena naklada 25 centov. To naklado morajo vsi člani in članice plačati z rednim asnesmentom meseca novembra. Izvzeti so le člani-vojaki. Naša blagajna se je tako znižala, da ne more pokriti izdatkov, zato smo morali naložiti naklado za mesec november.

Dalje opozarjam članstvo, da seja v mesecu decembru po glavni ali letni seji, na kateri se bo volil odbor za prihodnje leto in bo treba sklepati o več drugih važnih zadevah. Prosim člane, da se seje v decembru bolj številno udeležijo, kot se udeležujejo drugih sej tekom leta. Pravilno bi bilo, da se seje v decembru udeležijo vsi člani in članice, da nam ne bo treba volitev odlagati na januar, kot smo morali zadnji dve leti. Člani in članice ste na to dovolj zgodaj opozorjeni. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 144 ABZ:

Joseph Ozanich, predsednik.

Pittsburgh, Pa. — Amerikanski odbor za Jugoslovansko pomoč. — Dne 18. novembra (nedeljo), bo tako zvan "Clothing for Yugoslavians Day" v Pittsburghu — in imeli bomo vozniške, ki bodo pobirali robo od hiše do hiše na dan. Upamo, da vsi ljudje v Pittsburghu, ki imajo vsaj malo usmiljenja za naše trpeče ljudi v Jugoslaviji, bodo po svoji znanosti pripravili package (zabojček) obleke, ter postavili na prag svojih hiš na dan 18. novembra, da bodo lahko naši vozniki pobrali ter odpeljali v Slovenski dom na 57. in Butler cesti, Pittsburgh, Pa.

Znano je, da ni mogoče osebno poslati, kar bi želeli, ampak tako v skupini nam država dovoljuje veliko prostora na ladji in zagotovljeno je, da roba pride na pravo mesto in je razdeljena. Ne smemo biti "selfish" ob tem času, ko smo bili tako radodarni do sedaj, in prav gotovo nekdo v Jugoslaviji, najsi bo od vaše družine ali katere druge, bo rekel: "Hvala!"

Sporočite vašim prijateljem in sosedom, da naj pripravijo obleko. Naša naloga je, da bodo naši vozniki pobirali okoli Lawrenceville—to je ob 34. Butler ceste do Highland Parka Bridge, in okoli Morningside, Stanton Avenue okoli, Penn Avenue, above Butler Street and below Buter Street.

Potrebujemo voznike: Torej, če imate truk ali karo na razpolago, sporočite odboru. V ta namen bo "Pittsburghski odsek Ameriškega odbora za jugoslovansko pomoč" sklical "Pep Rally" v Slovenskem domu ob 7:30 uri zvečer na 11. novembra 1945 (nedeljo). Ob tej priliki bodo prisotni sledeči govorniki:

Congressman Samuel Weiss, Major Elmer Holland, Henry Davenport, Cornelius Scully, kakor tudi odvetnik Ludvik Zupanič.

pančič in Corporal Frank Pavlovič, ki sta nedavno prišla domov od vojakov in sta bila v stiki z Jugoslavlani, ter nam bosta lahko povedala nekaj o razmerah tam.

Pridite na ta "Pep Rally" in povabite vse svoje prijatelje in sosedo, da naj pridejo z vami. Tudi ne pozabite pripraviti obleko za pobiranje 18. novembra. Pozdrav! — Za "Ameriški odbor za jugoslovansko pomoč, odsek Lawrenceville:

Frank Trempus, predsednik;
Frances Lokar, tajnica.
Frank Ferentchak, blagajnik.

Pittsburgh, Pa. — Vabilo na shod. — Slovencem v tem mestu in bližnji okolici sporočam, da se zopet pripravlja velika kampanja za zbiranje reliefne pomoči za naše brate in sestre v stari domovini. V tej kampanji bodo zopet sodelovali Amerikanci in vsi prijatelji našega naroda. Kampanja bo kratka in v glavnem se bo apeliralo za obleko in živež, kajti to je najbolj nujno. Topla obleka in živež, ako dospe v Jugoslavijo ob pravem času, bosta otela gotove pogibelni na tisoče dece in gladučenega ljudstva.

Ker smo ameriški Slovenci krvni bratje in sestre, je naravno, da moramo tudi v sedanjih kampanji storiti vse v naši moči, da jim pošljemo zopet nekaj daril iz naše bogate nove domovine. To jim dolgujemo in lahko storimo, toda vsaka slovenska hiša mora prispevati nekaj: obleke, hrane ali pa vsaj nekaj denarne podpore.

Kampanja za zbiranje obleke je določena za nedeljo 18. novembra. To pomeni, da moramo zbirati takoj, zato apeliram zopet na naše vrle in marljive ženske, da zopet dajo lep vzgled požrtvovalnosti, kakor so v lanskii kampanji. Obleko dajte shraniti na iste prostore kot lani in sporočite nam, da jo takoj odpeljemo in pošljemo prezebojočim množicam v stari kraj.

Nasprotniki našega naroda poskušajo zasejati dvom in nas odtujiti od naših dragih. Oni trošijo neverjetne novice in laži o Osvobodilnem gibanju itd. Toda istočasno prihaja vedno več resnice iz Jugoslavije na dan.

Namreč vračajo se naši vojniki, ki so si vzeli toliko časa in truda, da so obiskali rodno grudo svojih starišev, gledali bedo našega mučeniškega ljudstva, govorili z njimi in vedo natančno, kaj se je zgodilo in s kako vrnemo se koplejo iz razvalin, v katere jih je pahnila požrešna tuja roka.

V Pittsburghu imamo rojaka Franka Pavloviča, ki je služil v ameriški armadi v Italiji in ki je pred povratkom v Ameriko obiskal Primorje in okolico Trsta. On nam bo podal resnično sliko trpljenja in pravi položaj na osvobodjeni slovenski zemlji. Vrnile se je tudi naš dobro znani odvetnik Ludvik Zupanič, ki je bivši oficir v armadi ter nam bo povedal zanimivosti iz vojne.

Iz tega razloga se prosijo rojake iz Pittsburgha in okolice, da pridejo na važen sestanek v nedeljo zvečer 11. novembra, da slišijo izvirna poročila iz domovine od očividcev Pavloviča in Zupaniča. Namen shoda je, da se še bolj navdušimo za večjo reliefno zbirko in odstranimo vsak najmanjši dvom v pravično stvar, za katero so narodi v Jugoslaviji položili nad 1,600,000 življenj, da bodo po tisočletnem hlapčevanju sami gospodarili na svoji zemlji.

Shod se bo vršil v Slovenskem domu na 57. cesti.

Frank Oblak.

Waukegan, Ill. — Ponovni apel na pošteno čuteče rojake. — Mnogi izmed vas tu v naselbini, ki čitate naše časopise, veste, da se je začela ponovna kampanja za zbiranje pomoči, našim uboženim bratom v stari domovini. Naši ljudje in tujerodci so

res že lepo prispevali. Darovali so z zavestjo, da gre za splošno pomoč siromakom. Da so naši darovi pripravi resnično do naših revežev, imamo na razpolago dokaze. Vsi oni, ki čitate pisma od svojcev v časopisih, veste, kako je opustošena in ubožana naša stara domovina. Našim ljudem tam primanjkuje danes še vsega; najbolj seveda pa obleke!

Prosim vas v imenu našega naroda, pomagajte revežem! Oblečimo jih po svoji moči! Na sto in stotisoče je ostalo ubogih otrok, ki so danes brez vsega. Stariši so jim bili pomorjeni, domovi požgani—revčki pa so goli in lačni; njihov položaj je slabši od divje zyerine v gozdovih. Kdor ima le čut v sebi, čut usmiljenja do teh revčkov, bo gotovo še kaj našel med svojo obleko, kar mu ne bo težko pogrešati.

Predragi rojak, rojkinja, ako pa res nimaš ničesar več, da si že vse dal, kar si imel za oddati, prosim te, kupi vsaj "špulo" sukanca in nekaj šivank, pa prinesi v naš Slovenski narodni dom v dvorano številka 3, kjer bomo zopet ta mesec pobirali obleko in druge darove. Vsak terek in četrtek od 7. ure zvečer do devetih. Pričenši od 13. novembra, to je v terek zvečer. Zavedajmo se, da pomagamo našim svojcem, ki tako nujno potrebujejo naše pomoči. Zavezujemo se, da naberemo v tem mesecu vsaj 25 zabojev. Naj ne bo naša naselbina med zadnjimi! Nabrano bomo poslali takaj v Jugoslavijo v upanju, da bodo naši ljudje dobili že za božič kot božično darilo nas, ki čutimo z njimi.

Vsak, ki kaj daruje, naj napiše nekaj besed in svoj naslov, ter naj pripne na predmet, ki ga daruje. Prinese naj vsak, kar mu je pač mogoče. Vse, prav vse bo tam dobrodošlo. Sramota bi bila za nas, da bi preslišali prošnjo naših svojcev, ki so v krvavi potrebi za vse. Gre se za splošno, za obstoj našega uboge-ga naroda. Naj vam povem, da to, kar boste darovali, ne bo šlo za izdajalce ali bratomorce, to bo šlo za naše brate in sestre, ki so ves ta čas neizrečeno trpeli, se žrtvovali, krvaveli in umirali za svobodo.

Izdajalcem le naj pomagajo oni hinavci, one podle kukavice, ki se boje pravice in poštenega obračuna. Za odbor:

Mary Celarec.

Euclid, O. — V petek, 9. novembra, ob pol osmih zvečer, se bo vršila redna seja društva Napredek, št. 132 ABZ, v običajnih prostorih, to je v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Na tej seji bomo napravili načrte za letno sejo, ki se bo vršila 8. septembra.

Naše društvo je pretekli teden spet izgubilo enega dobrega člana. Preminil je sobrat Matija Oražem, star 69 let in član ABZ 26 let. Pokopan je bil dne 7. novembra. V imenu društva Napredek naj bo, žalujoči soprogi Frances Oražem in otrokom izraženo iskreno sožalje.

Člani in članice so prošeni, da plačajo svoje asesmente vsaki drugi petek v mesecu ali pa 25. dne v mesecu v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Nikar naj ne nadlegujejo s plačevanjem asesmentov mene in moje soproge na domu. Moja soproga je bolna in pod zdravniško oskrbo, torej ji je težko se s tem ukvarjati. Drugi petek v mesecu in 25. v mesecu začnem pobirati asesmente v dvorani, to je v Slovenskem društvenem domu najkasneje ob 6:15 zvečer, toda le malo članov pride plačati tekom ene ure. Naval se prične vsakemu mudi. Zakaj ne bi nekateri prišli nekoliko prej, pa bi nobenemu ne bilo treba stati v vrsti. Jaz ne želim biti siten, toda sodelovanje mora biti. Dajmo pričeti ta mesec. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 132 ABZ:

John Cecelic, tajnik.

Chicago, Ill. — Dne 18. novembra 1945 bodo imele podružnice SANSa v Chicagu veliko prireditev. Na tej prireditvi bo tudi nastopil govornik iz Jugoslavije, kateri se je boril v vrstah partizanov za osvoboditev narodov v Jugoslaviji.

Centralni odbor chikaških podružnic SANSa je na delu že dalj časa za to našo prireditev, kar je porok, da bo veselica uspeša gmotno in moralno.

Vstopnice so razposlane na društva ter mnogi posamezniki jih razpečavajo, kar bo brez dvoma privedlo veliko udeležbo. Tajniki in odborniki društev so prošeni, da v tem oziru pomagajo kolikor mogoče, da bo čim večji uspeh. Odbor je na delu in žrtvuje čas in denar, samo zato, da pomagamo našemu trpečemu narodu v domovini, ki se je tako junaško skozi štiri leta boril in umiral za svobodo, kot noben drug narod na svetu.

Torej tudi mi ameriški Slovenci pokažimo, da znamo ceniti požrtvovalnost in junaško borbo naših bratov in sester v domovini. Udeležimo se te prireditve in tako pomagajmo vsi, gmotno in moralno, da naši ljudje v domovini dosežejo svoje cilje in namene.

Apeliram tudi na tiste, ki do danes še niso storili svoje dolžnosti, da tudi oni spregledajo in vidijo, kako naš narod trpi v domovini, ter tudi oni položijo dar domovini na altar. Prepričani bodite, da vam bo slovenski narod hvaležen iz srca za vsaki najmanjši dar.

Zatorej, vsi na priredbo 18. novembra! Vstopnina je samo 50 centov. Začetek programa točno ob treh popoldne. Predvaja bodo filmirane zvočne slike, grozote vojne v Evropi, in zavzete Beograda, po partizanih in ruskih četah. Nastop pevskega zbora Slovenske ženske zveze. Nastopil bo tudi Mladinski krožek SNPJ. Kot govornik bo nastopil dr. Zore iz Jugoslavije in Washingtona.

Po programu bo ples in prosta zabava. Za ples bodo igrale Možinove sestre. Serviralo se bo pijačo in jedila.

Vabimo vse Jugoslovane v tem okrožju, da posetijo našo prireditev, da s tem pomagajo revežem v domovini.

Joseph Oblak.

Butte, Mont. — Članstvo društva št. 190 ABZ, naj bo obveščeno, da imam zdaj na rokah nova pravila ABZ. Ako jih kateri član ali članica še nima, jih lahko dobi pri meni.

Naša prihodnja seja se bo vršila v četrtek 15. novembra v navadnih prostorih, in je upati, da bo polnoštevilno obiskana. Mladinska kampanja bo trajala še mesec november in december. Pohitimo z delom.

Člani in članice, ki imajo še stare certifikate načrta "A," naj bi jih pred zaključkom tega leta zamenjali za certifikate načrtov "AA," "B" ali "C," ki imajo neizgubljive vrednosti. Po novem letu bo mogoče stare certifikate zamenjati le v certifikate "D," "E" in "F," kateri pa predvidevajo znatno višje asesmente.

Vsi člani in članice so prošeni, da poravnajo svoje asesmente pravočasno. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 190 ABZ:

Mary Predovich, tajnica.

Center, Pa. — Društvo št. 33 ABZ je izgubilo svojega soustanovitelja in 37-letnega tajnika Franka Shifrarja. Umrl je dne 25. oktobra po desetdnevni bolezni pljučnici. Star je bil 70 let. Rojen je bil v vasi Trbija, fara Stara Oselica, pošta Gorenja vas na Gorenjskem. Žena mu je umrla lani meseca maja. Zapušča dva sina in pet hčera, v starem kraju pa sestro, če je še živa.

Naše društvo šteje 130 članov in članic v odraslem oddelku, pa gotovo ni nobenega, ki bi se takoj zanimal za društvo kot se je pokojni Frank. Težko, da bi mu

mogli dobiti enakega naslednika.

Naj bo pokojnemu sobratu Franku Shifrarju lahka ameriška gruda, družini in sorodnikom pa naj bo izraženo iskreno sožalje!

Anton Eržen.

ZA BOLJ ENAKO MERO

(Nadaljevanje s 1. strani)

ni skupini, ki bi sovražno intrigirala proti Sovjetski uniji. Mi se pa tudi zanesemo, da se Sovjetska unija ne bo pridružila sovražnim intrigam, ki bi bile naperjene proti nam v tej hemisferi.

"Mi želimo pospeševati prijateljstvo in ne spore med sosedskimi narodi kjerkoli, kajti že dvakrat v naši generaciji so spori med sosednimi narodi privedli do svetovne vojne.

"Naše mnenje je, da naj imajo vsa ljudstva svobodo si izbrati svoj način vlade, vlade, ki naj temelji na pristanku vladanin, in je prilagojena njihovemu načinu življenja.

"To naše prepričanje v praksi izvajamo v naših odnosih z našimi sosedmi. Sovjetska unija je tudi izjavila, da ne želi s silo uvesti sovjetski sistem v sosednih deželah. Odkritosrčni sprejem tega principa bo zelo utrdil vezi prijateljstva med narodi vsepovsod. Toda jaz želim poudariti, da ta smernica dobrega sosedstva ni ekskluzivna zadeva. Najboljši sosedni ne zanikajo svojim sosedom pravice, da so prijatelji z drugimi.

"Medameriška kooperacija ni v nasprotju s kooperacijo vseh narodov sveta. Okrožne ureditve, kot je Medameriški sistem, ki respektirajo pravice in interese drugih držav ter so v skladu s svetovnim sistemom, morejo postati močni stebri zgradbe svetovnega mira. Toda mi ne moremo priznati okrožnih ureditev kot nadomestilo za svetovni sistem. Mi živimo v enem svetu, in v tej atomski dobi je okrožna osamljenost še bolj nevarna kot narodna osamljenost. Mi ne moremo imeti kooperacije za mir v svetu, razdeljenem v sfere izključnih vplivov in posebnih interesov.

"Danes mora svet izbirati med dvomij: Biti mora en svet za nas vse, ali pa ne bo nobenega sveta za nikogar izmed nas."

IZNAJDBE IN PRESENEČENJA TEKOM VOJNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

dla prva atomska bomba na Japonsko. Ni dvoma, da so sovražniki špijoni slutili, da se nekaj "kuha" v ogromnih novih tovarnah med griči države Tennessee, kjer je tako rekoč preko noči zrastle novo mesto s približno 60.000 tisoči prebivalcev, toda kaj gotovega niso mogli izvedeti, vsaj ne pravočasno.

Velika ugodnost za zaveznike je bila, da se je mnogo znanega in tajnega orožja izdelovalo v Ameriki, katere niso dosegli sovražni bombniki. Sovražniki so nedvomno po svojih špijoni izvedeli za marsikako važno vojno industrijo v tej deželi, toda do sedaj je niso mogli. Zavezniki, ki so po svojih agentih izvedeli za baze sovražnikovih podmornic, za tovarne avtomatično letelčnih bomb in za pozicije drugih važnih sovražnikovih vojnih industrij, so jih mogli doseči s svojimi bombniki, in to je mnogo pomagalo k zmagi zaveznikov.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal
Savings & Loan Insurance Corporation,
Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družbene
vloge
LIBERALNE OBRESTI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue. HEND. 5670